

ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ปริญญานิพนธ์
ของ
พิชญาดา คำแก้ว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
กุมภาพันธ์ 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

บทคัดย่อ
ของ
พินิจดา คำแก้ว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
กุมภาพันธ์ 2549

พิชญาดา คำแก้ว. (2549). ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็ก
ปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:รศ.ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ,
รศ.ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาระดับความต้องการของผู้ปกครองจำแนกตาม
ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองและเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลที่มีอายุ
ระหว่าง 4-5 ปี ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนในจังหวัดภาคตะวันออก คือจังหวัด
ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และฉะเชิงเทรา จำนวน 485 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถาม เรื่องความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับ
การเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล
ในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC.

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองต้องการให้เด็กได้ เรียนคณิตศาสตร์อยู่ใน ระดับมากโดยเฉพาะ
เกี่ยวกับตัวเลขในเรื่องของการนับได้และอ่านได้

เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยพื้นฐานพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและ มีฐานะทางเศรษฐกิจ
แตกต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 และ ระดับ .01 ตามลำดับ และผู้ปกครองร้อยละ 89.27 ต้องการให้ลูกเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่
ปฐมวัย

PARENT'S NEEDS FOR MATHEMATICS LEARNING OF YOUNG CHILDREN

AN ABSTRACT

BY

PICHAYADA DAMKAEW

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

February, 2006

Pichayada Damkaew. (2006). *Parent's needs for Mathematics Learning of young children*. Master thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot university. Advisor Committee : Associate Professor Dr. Kulaya Tantiphlachiva, Associate Professor Dr. Booncherd Pinyoanuntapong

This research aimed to study the level of needs and compare parent's needs for mathematics learning of young children.

The sample of this research was 485 parents of young children, studying in kindergarten, aged 4-5 years old, academic year of 2005 of both government and private school in Eastern provinces. These provinces are Chonburi, Rayong, Chantaburi, and Chachoengsao.

The instrument used for this research was the questionnaire developed by the researcher with 0.98 reliability. The computer program of spss/pc was used for data analysis.

The findings revealed most of parent's needs for young children mathematics learning were in high level, especially in counting and number recognition. Two parent's basic factors, education level and economic income, showed significant needs difference at 0.05 and 0.01 respectively. Moreover, 89.27 of parents needed their young children had to be good at in mathematics from early years.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ของ

นางพิชญาดา คำแก้ว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยนับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ถูกล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนชี้แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และความเมตตากรุณา เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ อาจารย์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนวทางการวิเคราะห์ ประสพการณ์ต่าง ๆ คอยอบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเป็นกำลังใจ จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จิตรา ชนะกุล อาจารย์สราวดี เพ็งศรีโคตร อาจารย์อัครชัย ไขกุหลาบ อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย และอาจารย์เชิดชัย แก้วกนก ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา คณาจารย์ฝ่ายอนุบาล และผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2548 ของจังหวัดในภาคตะวันออก ที่คอยให้ความสะดวกและให้ความร่วมมือในงานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณชัยชนะ หงส์ศิริสุข และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องเทิดบูชาพระคุณของ บิดามารดา และผู้มีพระคุณ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้โอกาสสนับสนุน และส่งเสริมการศึกษาให้ความช่วยเหลือทั้งทุนทรัพย์และกำลังใจด้วยดีตลอดมา รวมทั้งพระคุณของครูอาจารย์ทุกท่านในอดีต และปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และมีส่วนวางรากฐานสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ

พิชญาดา คำแก้ว

สารบัญ

บทที่		หน้า
1.	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ประชากร.....	3
	กลุ่มตัวอย่าง.....	4
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	6
2.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง.....	8
	ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการ.....	8
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่านิยม.....	11
	ความหมายของผู้ปกครอง.....	24
	ความสำคัญของผู้ปกครองกับการศึกษาปฐมวัย.....	25
	บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย.....	25
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	26
	ทฤษฎีและแนวคิดทางสติปัญญา.....	26
	ความหมายของพัฒนาการด้านสติปัญญา.....	27
	องค์ประกอบของพัฒนาการด้านสติปัญญา.....	28
	ความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์.....	29
	องค์ประกอบของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์.....	30
	จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์.....	31
	แนวคิดในการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์.....	32
	แนวทางในการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) ความหมายของความพร้อมทางคณิตศาสตร์.....	34
จิตวิทยาในการสอนคณิตศาสตร์.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	61
สมมติฐานในการวิจัย.....	61
วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	85
ภาคผนวก ค.....	87
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	89

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	88
2 แสดงจำนวน และร้อยละ ของผู้ปกครองจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง.....	45
3 แสดงค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	46
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์.....	47
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์.....	48
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัยด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์.....	49
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็ก.....	50
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	51
9 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	52
10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา	53
11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อเดือน.....	54
12 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ.....	55
13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ.....	56
14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยจำแนกตามอาชีพ.....	57
15 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพ.....	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียน คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยเสริม.....	59
17 แสดงระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยเสริม.....	60

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	4
------------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปฐมวัย เป็นวัยแห่งการเริ่มต้น เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ เป็นวัยที่มีความสำคัญมากที่สุดของชีวิตมนุษย์ เพราะพัฒนาการแต่ละด้านของเด็กจะพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็วและเด็กสามารถเรียนรู้ได้ในทุกสถานการณ์ ดังที่มีคำกล่าวไว้ว่า การที่เด็กได้รู้ได้เห็นการทำงานของผู้ใหญ่หรือแม่ แต่การเล่นการพูดคุยของเด็กเอง ก็ถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่ดีสำหรับเด็กแล้ว และถ้าการเล่นหรือการเห็นนั้นเด็กได้มีโอกาสใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันได้แก่ การฟัง การดม การเห็น การสัมผัส การชิมรส การที่เด็กเรียนรู้ด้วยการกระทำ ลงมือปฏิบัติ ตามความต้องการของตนเอง และการที่เด็กได้อยู่ในบรรยากาศของการเรียนรู้ที่อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นอิสระ จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541: 45)

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย นอกจากให้เป็นไปตามพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัยแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ปกครองด้วยว่า มีความต้องการให้มีการจัดการศึกษาในรูปแบบใด ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตราที่ 11 และ 12 ก็ได้ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองในด้านของการจัดการศึกษาในสาระที่ให้สิทธิหน้าที่แก่ครอบครัวและผู้ปกครอง มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเมื่อกระบวนการจัดการศึกษาให้ความสำคัญกับผู้ปกครองเช่นนี้แล้ว ความต้องการของผู้ปกครอง จึงเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษา ที่ผู้หน้าที่จัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึง โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู พี่เลี้ยงเด็ก (คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย. 2546:3) และที่สำคัญที่สุดคือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นเหมือนครูคนแรกของเด็กและครอบครัวก็เป็นเหมือนสถาบันการศึกษาสถาบันแรกของเด็กแต่ละคน

นอกจากนี้แล้วระบบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในปัจจุบันยังต้องคำนึงถึงการสอบ แข่งขันเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา แต่การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมุ่งเน้น เพื่อเตรียมความพร้อมให้เกิดการเรียนรู้และมีทักษะตามพัฒนาการ ให้เกิดการพัฒนาอย่างครอบคลุม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และปัญญา (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2545:12) ทำให้ไม่สามารถสนองตอบความต้องการของผู้ปกครองในการสอบแข่งขัน และไม่อาจสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองในการสอบเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ ผู้ปกครองและโรงเรียนจึงจำเป็นต้องหาแนวทางร่วมกัน ในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กเพื่อการพัฒนาเด็กมากกว่าการสอบแข่งขันดังที่สังคมเข้าใจ

เนื่องจากการแข่งขันส่งลูกเข้าโรงเรียนดีหรือเป็นที่นิยมที่ค่อนข้างสูง ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสามารถของเด็กให้พร้อมสำหรับการแข่งขันที่จะสอบเข้าเรียนในโรงเรียนที่ต้องการได้ และผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยที่เชื่อมั่นในระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล มีความคาดหวังว่า โรงเรียนอนุบาลจะสามารถทำให้เด็กมีความสามารถในการอ่านเขียน และคิดเลข ได้

ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย เพราะผู้ปกครองมักเชื่อว่า การที่เด็กมีความสามารถดังกล่าวนี้ ย่อมแสดงว่าเด็กมีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด สามารถเข้าสู่กระบวนการแข่งขันได้จากความคาดหวังดังกล่าวผู้ปกครองจึงพยายามแสดงความต้องการที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนว่าได้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายที่ผู้ปกครองต้องการ หากไม่เป็นไปอย่างที่ต้องการก็เกิดการย้ายโรงเรียนใหม่ หรือไม่ผู้ปกครองบางกลุ่มก็เลือกที่จะส่งเด็กเข้าเรียนพิเศษในช่วงเย็น และวันหยุด เพื่อให้เด็กที่อยู่ในความดูแลมีทักษะความสามารถเฉพาะด้านและมีความสามารถ ความพร้อมในการแข่งขันโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันได้มีกระแสของการสอนพิเศษ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในทางคณิตศาสตร์ เกิดขึ้นมากมายและบางสถาบันได้ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการเรียนคณิตศาสตร์ และโฆษณาให้เห็นถึงเด็กบางคนที่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน การสอบแข่งขัน เพราะเข้ารับการฝึกกับทางสถาบัน ทำให้เกิดกระแสความต้องการและค่านิยมในสังคม เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เกิดค่านิยมในการพัฒนาความสามารถเฉพาะทางในเด็กปฐมวัยขึ้น ทำให้ผู้ปกครองสนใจการส่งเสริมทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็ก เนื่องจากเห็นว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็ก และเด็กสามารถพบได้ตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการเล่น การพูดคุย มักจะมีเรื่องของคณิตศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ (นิตยา ประพฤติกิจ. 2541:43) คณิตศาสตร์จะช่วยให้เด็กรู้จัก เหตุผล รู้จักการแก้ปัญหา เป็นคนช่างสังเกต ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ (พูนสุข คงแก้ว. 2534.) และจำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่ช่วงปฐมวัยของชีวิตนอกจากคณิตศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันแล้วในปัจจุบันคณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนเป็นพื้นฐานสำหรับการค้นคว้าวิจัยทุกประเภท ความเจริญในด้านวิชาการทุกแขนง ล้วนจำเป็นต้องอาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพของบุคคล (บุญทัน อยู่ชมบุญ. 2529:1) การจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์จึงต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก มีความเหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย ซึ่งสามารถเรียนรู้ทักษะคณิตศาสตร์ที่แตกต่างกัน(กุลยา ดันดิผลาชีวะ. 2547: 161) การจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์ จึงต้องการบรรยากาศการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยความสุข มีกิจกรรมที่สนุกสนานน่าเรียน ทำให้เด็กไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน และคณิตศาสตร์ไม่ใช่ความเครียดสำหรับเด็กอีกต่อไป (เอื้องฟ้า สมบัติพานิช. 2525: บทคัดย่อ) การเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องให้เด็กเรียนจากง่ายไปหายาก และเป็นสิ่งที่เด็กสามารถพบได้ในชีวิตประจำวัน จะทำให้เด็กเข้าใจการเรียนคณิตศาสตร์ได้เร็วขึ้น (วรินทรา วัชรสิงห์. 2537:3) การเข้าใจคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับตัวเลขของเด็กปฐมวัยจะพัฒนาเป็นขั้นตอนเช่นเดียวกับการเจริญเติบโตของร่างกาย โดยเริ่มจากคณิตศาสตร์พื้นฐานง่าย ๆ ไปสู่กระบวนการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่สูงขึ้น (กุลยา ดันดิผลาชีวะ. 2547: 164 ; อ้างอิงจาก Mayesky, 1998:317) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546 ได้กำหนดสาระที่เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยว่าเด็กจะต้องเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับการเปรียบเทียบจำนวน การนับ การจับคู่ การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวน และปริมาณซึ่งเป็นการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การคิดคำนวณ การบวก ลบ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนคณิตศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้นผนวกกับความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบ

เสริมทักษะจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย

ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทาง และสนองความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของจังหวัดทางภาคตะวันออก ซึ่งเป็นภาคหนึ่งของประเทศไทยที่ตั้งอยู่ในแนวชายฝั่งทะเลของอ่าวไทยที่มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับอาชีพ และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกมีทั้งผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งอาชีพที่แตกต่างกันของผู้ปกครองทั้งสองอาชีพนี้ส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันเกี่ยวกับวิถีของการดำเนินชีวิต เมื่อวิถีของการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันอาจส่งผลให้มีความแตกต่างกัน ในด้านอื่นด้วย รวมทั้งความแตกต่างในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยการจัดการศึกษาให้ มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องจัดอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยและเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่าง โรงเรียน ครู และผู้ปกครองต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาความต้องการความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยในชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียนภาครัฐและเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมที่มีอิทธิพลต่อความต้องการ ทำให้ผู้ปกครองต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนคณิตศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับครูและสถานศึกษาระดับปฐมวัย ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ให้สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมและเป็นข้อมูลในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง (parent education) ด้านการพัฒนาเด็กและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นพ่อ แม่ หรือผู้ทำหน้าที่ ผู้ปกครองเด็กที่กำลังเรียน อยู่ระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนของรัฐและเอกชน ในเขตภาคตะวันออก ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และเชิงเตตรา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่มีบุตรเรียนอยู่ใน ชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ปีการศึกษา 2548 ในโรงเรียนของรัฐและเอกชน ในภาคตะวันออกที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และเชิงเตตรา เป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 4 โรงเรียนและโรงเรียนเอกชน 4 โรงเรียน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคัดเลือก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัวของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

1. ฐานะทางเศรษฐกิจ
2. ระดับการศึกษา
3. อาชีพ
4. ปัจจัยเสริม

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย 3

ด้าน คือ

1. ความต้องการด้านความพร้อมคณิตศาสตร์
2. ความต้องการด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
3. ความต้องการด้านการเสริมทักษะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความต้องการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนรู้คณิตศาสตร์ซึ่งประเมิน จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ปู่- ย่า ตา-ยาย ญาติ ผู้ทำหน้าที่ดูแล เอาใจใส่ ให้การอบรม สั่งสอน บุตร หลาน หรือเด็กที่อยู่ในการปกครองที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ที่มีอายุ ระหว่าง 4-5 ปี ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดทางภาคตะวันออกคือ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และเชิงเตตรา

3. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 มีอายุระหว่าง 4- 5 ปี เป็นบุตร-หลาน หรือเป็นผู้ที่ได้รับการดูแล ของพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติของจังหวัดในภาค ตะวันออก

4. การเรียนคณิตศาสตร์ หมายถึง วิธีการที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถ หรือมีทักษะด้านคณิตศาสตร์ ได้แก่ ความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ การคิดที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ การเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์ และรวมถึงด้านการเรียนพิเศษ ตามความต้องการของผู้ปกครองที่คิดว่าจะจำเป็นหรือต้องเป็น

4.1 ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ หมายถึง สมรรถภาพที่เกิดขึ้นหลังจากที่ เด็กได้รับการฝึกและมีความรู้ ความสามารถ ในทางคณิตศาสตร์ เกี่ยวกับตัวเลข การนับ จำนวน การสังเกต เปรียบเทียบ การเรียงลำดับ รูปทรง ความสัมพันธ์ของสิ่งของเหตุการณ์ เป็นต้น

4.2 ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ หมายถึง เด็กได้รับการจัดประสบการณ์เบื้องต้นทางคณิตศาสตร์ และทำให้เด็กเกิดความสามารถในทางคณิตศาสตร์ เช่น การสังเกตเปรียบเทียบ ขนาด การเรียงลำดับ การรู้ค่าจำนวน 1-5 เป็นต้น

4.3 ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ หมายถึง เด็กได้รับการจัดประสบการณ์ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น กิจกรรมทางคณิตศาสตร์ที่โรงเรียน การเสริมทักษะและเตรียมความพร้อมที่บ้าน หรือสถาบันฝึกหัดด้านคณิตศาสตร์โดยเฉพาะ เช่น คูมองต์

5. ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย หมายถึง ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย

5.1 ฐานะทางเศรษฐกิจ หมายถึง เงินเดือนหรือรายได้ของครอบครัวในแต่ละเดือนแยกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001-15,000 บาท และ มากกว่า 15,000 บาท

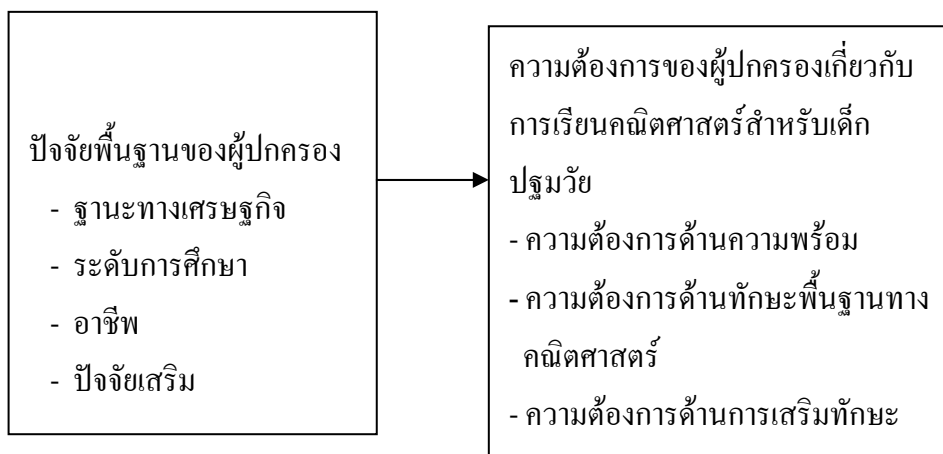
5.2 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง แยกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

5.3 อาชีพ หมายถึง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองเป็นอาชีพหลักที่ทำรายได้ให้กับครอบครัว แบ่งเป็น รับจ้าง/เกษตรกร รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว หรืออื่น ๆ

6. ปัจจัยเสริม หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย เช่น การสอบเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สถาบันการสอนคณิตศาสตร์ คูมองต์ ต้องการให้ลูกเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความต้องการด้านการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการด้านการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการด้านการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ในภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง
 - 1.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการ
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับค่านิยม
 - 1.3 ความหมายของผู้ปกครอง
 - 1.4 ความสำคัญของผู้ปกครองกับการศึกษาปฐมวัย
 - 1.5 บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ทฤษฎีและแนวคิดทางสติปัญญา
 - 2.2 ความหมายของพัฒนาการด้านสติปัญญา
 - 2.3 องค์ประกอบของพัฒนาการด้านสติปัญญา
 - 2.4 ความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
 - 2.5 องค์ประกอบของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
 - 2.6 จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
 - 2.7 แนวคิดในการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
 - 2.8 แนวทางในการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
 - 2.9 ความหมายของความพร้อมทางคณิตศาสตร์
 - 2.10 จิตวิทยาในการสอนคณิตศาสตร์
 - 2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง

1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการ เป็นความรู้สึกนึกคิดขึ้น พื้นฐานทางด้านจิตใจของมนุษย์ซึ่งมีด้วยกันทุกคน บุคคลจะแสดงพฤติกรรมความต้องการเพื่อสนองตอบความต้องการของตนเอง ความต้องการเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ถูกกระตุ้นให้เกิดความปรารถนา ที่จะตอบสนอง ตอบต่อความต้องการของตนเอง การเรียนรู้ถึงความต้องการของมนุษย์เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การทำงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (พรณี ช.เจนจิต. 2538 : 461)

1.1.1 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow)

อับราฮัม มาสโลว์ (1954) นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงมาก ชาวอเมริกัน ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์เรามีความต้องการจำเป็นอยู่ 5 ชนิด ซึ่งแสดงออกเป็นรูป ปิรามิด ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูง ที่เรียกว่า ลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นที่สูงก็จะตามมา มาสโลว์อธิบายว่า “เมื่อเกิดมีความต้องการเกิดขึ้น ก็จะมีความต้องการในขั้นที่สูงขึ้น ๆ เมื่อคนเรามีความต้องการที่พอก่อนเพียงพอแล้ว มีอาหารและมีความเพียงพอแล้ว คนก็จะพยายามค้นหาตัวตน ต้องการตระหนักแท้ในตัวตนของตนเอง

มาสโลว์ พบว่า คนผู้ซึ่งจะมีความตระหนักแท้ในตนเองนั้น จะต้องมิอายุเกิน 60 ปี ซึ่งถูกกระตุ้นเร้าด้วยค่านิยม ซึ่งถูกกระตุ้นด้วยค่านิยม ซึ่งเกิดขึ้นตามความต้องการส่วนบุคคล เป็นความต้องการเฉพาะตัวเป็นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นความพึงพอใจส่วนบุคคล และเกิดขึ้นมาเอง ความต้องการเหล่านี้ มาสโลว์ย้ำว่า “เป็นตัวการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของมนุษย์”

จากแนวคิด และหลักทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) เมื่อพิจารณาตามความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับโรงเรียน และการจัดการศึกษา ตามลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ แล้วมีลักษณะเกี่ยวข้องกัน ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดบริการด้านคุณภาพ สถานที่ตั้งของโรงเรียน ต้องใกล้บ้าน หรือใกล้ที่ทำงาน สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนต้องสะอาด สวยงาม มีบรรยากาศดี เป็นที่พอใจของนักเรียน และผู้ปกครอง
2. ความต้องการด้านความปลอดภัย และความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัย เช่น ความต้องการของผู้ปกครองต่อการจัดบริการด้านสวัสดิภาพของนักเรียน ภายในโรงเรียน หรือสถานรับเลี้ยงเด็กต้องปลอดภัยทั้งสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน
3. ความต้องการความรัก และการเป็นเจ้าของ (Love – Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน และในฐานะของผู้ปกครองเด็กมีสิทธิที่จะเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับ

การจัดบริการของโรงเรียนว่า ควรจัดบริการในลักษณะใดจึงจะให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้ปกครองมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางในการจัดบริการของโรงเรียน

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศ มีฐานะดีในสังคม ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป เช่น ได้รับการยกย่องว่าเด็ก หรือ บุตรหลานที่อยู่ในความดูแล ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนเก่ง สมควรได้รับการยกย่องให้เป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กคนอื่น ๆ ในฐานะของผู้ปกครองย่อมรู้สึกพอใจกับความสำเร็จที่ได้รับในฐานะผู้ปกครองของเด็กนักเรียน

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self Actualization or Self Realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้ เช่น การได้รับการตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย

1.1.2 ทฤษฎีความต้องการของ แมคคลีแลนด์ (Mc Clelland)

ทฤษฎีความต้องการของ แมคคลีแลนด์ (Mondy. 1993 : 306-307 ; citing Mc Clelland n.d.) เป็นเรื่องส่วนประกอบของสิ่งแวดล้อม รวมกันกับความต้องการของแต่ละบุคคลอย่างอย่างไรจึงทำให้กลายเป็นแรงขับพื้นฐานของมนุษย์ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการเพื่อความประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีความต้องการในด้านนี้สูงจะเป็น ผู้ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีพลังงานสูง พอใจที่จะทำงานหนัก และเห็นคุณค่าของความสำเร็จจากการที่ได้ทำงานที่ทำให้เกิดความสามารถ

2. ความต้องการมีพลังความสามารถ เป็นความต้องการที่จะมีอำนาจหรือการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ผู้ที่มีความต้องการด้านนี้สูงจะเป็นคนที่ชอบการแข่งขัน การเผชิญหน้า ถ้าเป็นการใช้ความสามารถในทางบวก จะทำให้อีกคนเกิดความพยายามที่จะปฏิบัติงานจนเป็นผลสำเร็จ แต่ถ้าใช้ความพยายามในด้านลบก็จะหาวิธีปฏิบัติที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง แต่เป็นผลเสียหายนต่อองค์กร

3. ความต้องการที่จะผูกพันกับผู้อื่น ผู้ที่มีความต้องการในด้านนี้สูง จะเป็นผู้ที่พยายามสร้างและรักษาความสัมพันธ์ไว้อย่างให้ผู้อื่นชอบ ชอบงานสร้างสรรค์ และกิจกรรมทางสังคม

ทฤษฎีความต้องการของ แมคคลีแลนด์ (Mc Clelland) ชี้ให้เห็นว่าการปฏิบัติงาน ให้ได้ผล และมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความร่วมมือกันของน้ำหนักระบบความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ พลังความสามารถสัมพันธ์กับผู้อื่นเข้าด้วยกัน

ทฤษฎีความต้องการของ เอเดอร์เฟอร์ (Alderfer)

เอเดอร์เฟอร์ (Mondy 1993 : 305-306 ; citing Alderfer n.d.) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการโดยปรับมาจากทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) เป็นความต้องการ 3 ระดับ คือ

1. ความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต (Existence Needs)
2. ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs)
3. ความต้องการความก้าวหน้า (Growth Needs)

ความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เป็นความรู้สึกที่ดีทางร่างกายใกล้เคียงกับความต้องการด้านร่างกาย และความต้องการเกี่ยวกับความปลอดภัยของ มาสโลว์ Maslow ความต้องการด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการต้องการการเป็นเจ้าของของ มาสโลว์ Maslow และความต้องการความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการร่วมกันที่จะได้รับความนิยมน้อยลง และความต้องการที่จะรู้ถึงความสามารถที่แท้จริงซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ Maslow

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ตั้งแต่ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ความต้องการให้สังคมยอมรับและปรารถนาเป็นที่รักของผู้อื่น ความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จและปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดที่จะทำได้ ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นตัวกลาง ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการของมนุษย์

การจำแนกความต้องการ

โนลส์ นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้ เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่าถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงสูงเบาเกินไป แก้วน้ำแข็งไป สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จได้
2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self-actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองนั้นเป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเอง ทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่า คนที่เกษียณ อายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดี กว่าคนที่ไม่สามารถหางานทำหรือทำตนให้เป็นประโยชน์
3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลก มี สัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบ จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย
4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำ ที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้น เมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรม เหนื่อยอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ
5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรักรวมทั้งที่ได้รับผลสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็น

ความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นประสบการณ์ ความร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมาก ต้องการได้รับความรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขาความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสดงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ; อ้างอิงจาก Knowles n.d.)

1.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม

ค่านิยม คือ สิ่งที่คนสนใจ สิ่งที่คนปรารถนาจะได้ ปรารถนาจะเป็น หรือกลับกลายเป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งที่จะเห็นได้ฟังได้เป็นเจ้าของ ค่านิยมของสังคมจึงเป็น “วิธีของการจัดรูปความประพฤติ” ที่มีความหมายต่อบุคคลและเป็นแบบฉบับความคิดที่ฝังแน่นสำหรับยึดถือในการปฏิบัติตัวของคนในสังคมและในชีวิต หรือเผชิญกับเหตุการณ์ ทำให้มีการเลือกในสถานการณ์ หรือเวลานั้น ค่านิยมจึงรวมไปถึงจุดมุ่งหมายหรือความต้องการในชีวิตและสิ่งที่บุคคลชอบ (คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 1)

ความหมายของค่านิยม

ความหมายของค่านิยม หรือ คุณค่า (Value) มีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่างดังต่อไปนี้

เฟเชอร์ (Feather. 1975 : 4-5) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นความเชื่อที่มีลักษณะยั่งยืนเป็นแนวทางในการประพฤติ หรือเป้าหมายในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบและสมควรจะถือปฏิบัติ

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2528 : 7) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง เกณฑ์ในการเลือกพฤติกรรมที่จะทำ เป็นเกณฑ์ในใจที่จะใช้ตัดสินใจในการเลือกกำหนดการกระทำ และเป็นความเชื่ออย่างหนึ่งที่เป็นสิ่งที่ปรารถนาหรือสิ่งที่ดี

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2534 : 325) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง กระบวนการทางความคิดของบุคคลที่เป็นตัวกำหนด ตัวตัดสินใจ นำให้บุคคลปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ กล่าวโดยรวมว่า ค่านิยมเปรียบเสมือนหางเสือที่จะนำไปในทิศทางต่าง ๆ และมีความสำคัญต่อการปฏิบัติของบุคคลเป็นอย่างมาก

อลพอร์ต (วัฒนา ศรีสัตย์วาจา. 2534 : 9 ; อ้างอิงจาก Allport. 1961) กล่าวว่า ค่านิยม เป็นความเชื่อที่บุคคลปรารถนาไปประพฤติปฏิบัติ

โรคิช (จรรยา เศรษฐบุตร. 2538 : 16 ; อ้างอิงจาก Rokeach. 1963) กล่าวว่า ค่านิยมคือความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะถาวร เชื่อว่าปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายของชีวิตบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดี เห็นชอบ สมควรจะยึดถือหรือปฏิบัติ มากกว่าวิธี หรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น

ความสำคัญของค่านิยม

ทัศนีย์ ทองสว่าง (2537 : 63-64) ได้กล่าวถึงความสำคัญของค่านิยมไว้ ดังนี้

1. ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคม สังคมจะเจริญก้าวหน้าหรือเสื่อม นั้นขึ้นอยู่กับค่านิยมของคนในสังคมนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้การสร้างค่านิยมที่ถูกต้องและเหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในทุกสังคม การปลูกฝังให้บุคคลรู้จักคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เช่น ปลูกฝังให้มีความรัก ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เอาเปรียบซึ่งกันและกัน รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของคน เป็นต้น ผู้นำในการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในสังคมไทยได้แก่ ครอบครัวผู้บริหารประเทศ ผู้นำคน ผู้นำทางศาสนาต่าง ๆ ข้าราชการ นายทุนและปัญญาชน ฯลฯ

2. ค่านิยมมีความสำคัญมาก ซึ่งมีผลกระทบต่อความเจริญและความเสื่อมของสังคม ตลอดจนความมั่นคงของชาติ กล่าวคือสังคมที่มีค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ฯลฯ สังคมนั้นย่อมมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่วนสังคมที่มีค่านิยมไม่เหมาะสม เช่น ขาดความสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีระเบียบวินัย เกียจคร้านการทำงาน ฯลฯ สังคมนั้นจะต้องเสื่อมลงและเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของประเทศชาติได้

3. ค่านิยมมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะค่านิยมบางอย่างได้สร้างแกนของวัฒนธรรม เช่น ค่านิยมความรักอิสรภาพของคนไทยซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยโบราณทำให้ชาติไทยรักษาความเป็นเอกราชมาได้จนถึงปัจจุบันนี้ ความอิสระ เสรี จึงเป็นแกนของวัฒนธรรมไทย

4. ค่านิยมบางอย่างจะขึ้นอยู่กับลักษณะและสภาพแวดล้อมทางสังคมเมื่อสภาพของสังคมเปลี่ยนไปด้วย เช่น ในสมัยก่อนคนไทยนิยมสร้างวัด เพราะวัดเป็นศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรมของชาติ เป็นต้น ปัจจุบันนี้สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเนื่องจากอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก ได้เผยแพร่เข้ามาหลายอย่างโดยเฉพาะวัฒนธรรมทางวัตถุ มีการสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล สโมสร ข้าราชการ ศาลาประชาคม พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ ค่านิยมในการสร้างวัดจึงเปลี่ยนไปกล่าวคือคนไทยสมัยปัจจุบันนิยมสร้างโรงเรียนและโรงพยาบาลแทนวัด เป็นต้น

ประเภทของค่านิยม

ลักษณะงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งค่านิยมไว้ 2 รูปแบบและแต่ละรูปแบบ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ (กฤษณา วงษาสันต์. 2542 : 92)

1. รูปแบบที่ 1 แบ่งค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 ค่านิยมเกี่ยวกับตัวเอง ได้แก่ ค่านิยมการพึ่งตัวเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ กับค่านิยมการประหยัดและออม

1.2 ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม ได้แก่ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมายกับค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

1.3 ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ ได้แก่ ค่านิยมในความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. รูปแบบที่ 2 แบ่งค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ค่านิยมด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบกับค่านิยมการประหยัดและออม

2.2 ค่านิยมด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายกับค่านิยมปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

2.3 ค่านิยมด้านการเมืองและการปกครอง ได้แก่ ค่านิยมความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ปัจจัยที่กำหนดค่านิยม

ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์ (ประภาศรี กรโกวิท, 2539 : 17 ; อ้างอิงมาจาก ก่อ สวัสดิพิพาณิชย์, 2519 : 95-98) กล่าวว่า การเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมเป็นการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งมีสถาบันทางสังคมหลายสถาบันที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้านนี้ คือ

ครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมอันดับแรกและสำคัญที่สุด ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมให้แก่บุคคล ทั้งนี้เพราะครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่อบรมสั่งสอนพฤติกรรมสังคมให้แก่คนตั้งแต่เกิด ถึงแม้เด็กจะเติบโตขึ้นก็ยังคงอาศัยอยู่กับครอบครัวเป็นประจำแม้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่และแยกตัวไปสร้างครอบครัวใหม่แล้วก็ยังคงมีความผูกพันกับบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวเดิมอยู่ สิ่งใดที่ครอบครัวอบรมสั่งสอนไว้ หรือสิ่งใดที่ครอบครัวเรียกร้อยย้อมมีผลต่อการปฏิบัติของคนอยู่ไม่มากนัก

โรงเรียน โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่มีหน้าที่ในการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมที่พึงปรารถนาแก่นักเรียน ทั้งนี้เพราะโรงเรียน มีหน้าที่โดยตรงในการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และประพฤติปฏิบัติตนไปในแนวทางที่ถูกต้องสามารถอยู่ในสังคมด้วยความสงบสุข

สถาบัน บุคคลและหน่วยงานของศาสนาต่าง ๆ ก็มีส่วนช่วยในการปลูกฝังค่านิยมและหลักศีลธรรมอันถูกต้องให้แก่เด็กเป็นอย่างมาก

สื่อมวลชน ไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็กในสมัยปัจจุบันได้รับความรู้และความคิดจากสื่อมวลชนเป็นอันมากและนำเอาความรู้และความคิดเหล่านี้ไปยึดถือ เป็นค่านิยมบางประการของตน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดได้แก่ ค่านิยมในการแต่งกาย การไว้ทรงผม การเลือกสถาบันการศึกษา เป็นต้น สื่อมวลชนมักนำความคิดเช่นนี้ออกไปเผยแพร่คนในสังคม โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นและหนุ่มสาว จะรับเอาความคิดเช่นนี้ไว้โดยไม่รู้ตัวในด้านความรู้และความคิด สื่อมวลชนย่อมมีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่ความคิดหลาย ๆ อย่าง ถ้าความคิดนี้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก เขาก็จะติดตามเรื่องนั้นมากขึ้น ไม่นานค่านิยมใหม่ก็เกิดขึ้น

องค์กรของรัฐ รัฐย่อมมีส่วนในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่สังคม ตามปกติมักจะควบคุมโรงเรียนและสนับสนุนสถาบันศาสนาให้ทำหน้าที่ในด้านนี้ นอกจากนั้นยังตรากฎหมายให้สิทธิและอำนาจแก่ครอบครัว ในการเลี้ยงดูและอบรมเด็ก การเผยแพร่ข่าวสาร และความคิดของสื่อมวลชนอยู่ภายใต้การควบคุม และการสนับสนุนของรัฐ จึงกล่าวได้ว่า รัฐมีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่คนในสังคม ถ้าไม่ได้ทำโดยตรงก็กระทำโดยอ้อม

ธรรมชาติของค่านิยม

เกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติของค่านิยม ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ (สุนทรี โคมิน และสนิท สมักรการ. 2522 : 13-17)

1. ค่านิยมมีลักษณะยั่งยืนถาวร ถ้าค่านิยมมีลักษณะคงที่และไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ก็เป็นไปได้ที่จะมีปรากฏการณ์ทางสังคมที่เรียกว่า “การเปลี่ยนแปลงทางสังคม” ในอีกแง่หนึ่งถ้าค่านิยมไม่มีลักษณะคงที่เสียเลย การที่จะมีความต่อเนื่องกันของวัฒนธรรมสังคมหรือของบุคลิกภาพก็เป็นไปไม่ได้เช่นกัน ฉะนั้นไม่ว่าจะเป็นค่านิยมในแนวไหนก็ตามถ้าหากว่าจะให้ได้ผลและมีความหมายอย่างแท้จริงแล้วก็ต้องสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะความยั่งยืนถาวรของค่านิยมได้ เช่นเดียวกับความสามารถที่จะเปลี่ยนได้ด้วย ลักษณะความยั่งยืนถาวร ความไม่เปลี่ยนแปลง หรือความคงที่ของค่านิยมนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคมหนึ่งแตกต่างไปจากกลุ่มคนในอีกสังคมหนึ่งซึ่งทำให้ลักษณะประจำกลุ่ม หรือประจำชาติเกิดขึ้น

2. ค่านิยมมีลักษณะเปรียบเทียบความสำคัญ ลักษณะเปรียบเทียบระดับความสำคัญซึ่งกันและกันของค่านิยมนั้น จำเป็นต้องกล่าวให้ชัดเจนเพื่อที่จะได้เข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของค่านิยม (Value change) ในชีวิตตามความเป็นจริงเราจะพบว่า เมื่อเด็กโตขึ้นและมีประสบการณ์จากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Socialization) มากขึ้น มีโอกาสพบเห็นว่าในแต่ละสถานการณ์ที่เขาประสบไม่ได้มีค่านิยมเดียวอย่างที่พ่อแม่ได้สั่งสอนไว้ แต่มีหลายค่านิยมที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน และเขาพบว่าคนจะให้ความสำคัญแก่ ค่านิยมบางอย่าง มากกว่าค่านิยมอีกอย่างหนึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ไม่ได้สอนโดยตรง แต่เป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้จากคำสั่งสอน ประกอบกับการสังเกตจากการกระทำที่เป็นปทัสฐาน (Norm) ของคนในสังคมของเขา ด้วยการเรียนรู้เช่นนี้ เมื่อเขาเองมีโอกาสดูประสบกับ “ค่านิยม” ที่ไม่สอดคล้องกันและต้องการทำการตัดสินใจเลือกค่านิยมอันใดอันหนึ่ง เขาก็จะเลือกตามสิ่งที่เขาได้รู้เห็นมา โดยไม่รู้ตัวเขาจึงจัดลำดับค่านิยมโดยให้ความสำคัญหล่อมล้าต่ำสูงกันตามที่ตนรู้สึก (ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล) แต่ก็มักจะไมต่างจากกลุ่มที่เขาอยู่ เมื่อเป็นเช่นนี้ภายในหัวใจของแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มจึงมีค่านิยมให้เลือกปฏิบัติ ในกรณีเดียวกันอยู่หลายอย่าง เช่น ในเรื่องความสัมพันธ์กับผู้อาวุโส มีกรณีที่เรจะต้องเลือกประเพณีแบบ “อ่อนน้อมเชื่อฟัง” หรือจะประพฤติอย่าง “เป็นตัวของตัวเอง” และด้วยปทัสฐานของวัฒนธรรมสังคมไทยก็จะพบว่าโอกาสที่คนจะเลือกประเพณีแบบ “อ่อนน้อมเชื่อฟัง” คงมีมากกว่าเลือกประเพณีแบบ “เป็นตัวของตัวเอง” หรือเมื่อเกิดต้องตัดสินใจเลือกกระหว่าง “ความสำเร็จในชีวิต” กับ “ความซื่อสัตย์” หรือระหว่าง “ความเคารพในตัวเอง” กับ “การได้รับความยกย่องในสังคม” เหล่านี้เป็นต้น ด้วยประสบการณ์เหล่านี้เราค่อย ๆ เรียนรู้ที่จะแยกแยะพวกค่านิยมที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มที่แล้ว นำมาประสานกันจัดเป็นลำดับสูงต่ำเข้าเป็นระบบ ซึ่งภายในระบบนี้แต่ละค่านิยมจะถูกจัดเรียงลำดับตามความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ความสำคัญนี้เป็นความสำคัญที่เทียบเคียงซึ่งกันและกันในระหว่างค่านิยมต่าง ๆ (relative conception)

3. ค่านิยมมีลักษณะเป็นความเชื่อ ค่านิยมเป็นความเชื่อที่มีทิศทางและเป้าหมายของการกระทำ เป็นความเชื่อที่ใช้เป็นรากฐานสำหรับการเลือกปฏิบัติตามที่ตนชอบ ความเชื่อดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

3.1 ค่านิยมมีลักษณะเป็นความระลึกรู้ (Cognitive) คือ บุคคลหนึ่งรู้ในทางที่ถูกของการปฏิบัติงาน หรือรู้ในเป้าหมายที่ถูกต้องในชีวิตของเขาที่พยายามฝ่าฟัน

3.2 ค่านิยมมีลักษณะเป็นความรู้สึกสัมผัส (Affective) คือ บุคคลนั้นที่อารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวกับค่านิยมนั้น คือ ชอบค่านิยมนั้น หรือเกลียดไปเลย เห็นด้วย สนับสนุน หรือไม่เห็นด้วยและคัดค้านค่านิยมนั้น

3.3 ค่านิยมมีลักษณะเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรม (Behavioral) อยู่ในความหมายที่ว่าเป็นตัวแทรกซ้อนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ถูกกระตุ้นให้เกิดการกระทำนั้น

ในการที่จะทราบว่าบุคคลในสังคมมี “ค่านิยม” อะไรนั้น เราอาจจะสังเกตได้จากสิ่งต่อไปนี้ (สุภาวดี มิตรสมหวัง. 2528 : 145)

1. สังเกตจากสิ่งที่บุคคลได้ “เลือก (Choice) ในชีวิตประจำวันว่า คนนั้นคนนี้ได้เลือกทำอะไร อย่างไร เช่น คนชอบแต่งตัว ชอบซื้อของ ชอบทานอาหารร้านหรูหราราคาแพง ใช้จ่ายที่มาจากต่างประเทศเป็นประจำ ทำให้เราพอจะอนุมานได้ว่า ค่านิยมของคน ๆ นั้นเป็นไปในทางรักสวยรักงาม และชอบความฟุ้งเฟ้อ

2. สังเกตจากทิศทางของความสนใจ (Direction of Interest) ของบุคคล คนเรายังมีความสนใจในเรื่องหนึ่ง ๆ แตกต่างกันไป บางคนสนใจการกีฬา บางคนสนใจการประกวดหาอ่อน บางคนสนใจการเกษตร ฯลฯ ลักษณะความสนใจย่อมมีส่วนแสดงให้เห็นถึงค่านิยมของคนได้

3. สังเกตจากการคิด การเขียน ซึ่งมักจะแสดงออกถึงหลักการ ความคิด ความฝัน อุดมการณ์ และรสนิยมของคนได้ ทำให้รู้ว่าคน ๆ นี้มีลักษณะเป็นคนอย่างไร ชอบอะไร เป็นต้น

4. สังเกตจากการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนแต่ละกลุ่มก็ไม่เหมือนกัน เช่น คนในเมืองมีวิธีการแต่งกาย วิธีการพูด แตกต่างไปจากคนชนบท เป็นต้น

ไพฑูรย์ เครือแก้ว ณ ลำพูน. (2523 : 89-90) กล่าวถึงการสังเกตค่านิยมของคนเราว่า การที่ทราบว่าบุคคลนั้น หรือบุคคลนี้มีค่านิยมเป็นอย่างไร เราก็พอจะสังเกต หรือดูได้อย่างคร่าว ๆ จากพฤติกรรมต่าง ๆ 5 ประการ คือ

1. สิ่งที่บุคคลได้เลือกในชีวิตประจำวันของเขาว่า คนนี้ คนนั้นได้เลือกทำอะไร ซื้ออะไร เป็นต้น ซึ่งพอจะเป็นช่องทางสื่อให้เราเข้าใจถึงค่านิยมนั้น ๆ

2. ทิศทางแห่งความสนใจของบุคคล คนเราแต่ละคนจะมีทิศทางของความสนใจที่พอสังเกตได้

3. คำพูดที่ได้แสดงออกโดยทั่วไป คนเรายังแสดงค่านิยมของตนเองทางคำพูดเสมอ เช่น พูดว่า สิ่งนั้นดี สิ่งนั้นไม่ดี ความประพฤติอย่างนั้นน่าเกลียด อย่างนั้นน่าชมเชย เป็นต้น

4. คำพูดที่ใช้ในการสนทนา เราจะสังเกตเห็นเสมอ ๆ ในวงการสนทนาทั่ว ๆ ไป คำพูดหรือความคิดเห็นบางสิ่งบางอย่าง จะทำให้เราทราบค่านิยมของคน ๆ นั้น ว่ามีอะไรบ้าง

5. การคิดการเขียนของบุคคลซึ่งมักจะแสดงออกมาถึงหลักการ อุดมการณ์ ความคิด ความฝัน และรสนิยมของตนเองออกมาเสมอ สิ่งเหล่านี้เป็นแนวทางที่จะเข้าใจค่านิยมของแต่ละคนได้เป็นอย่างดี

ค่านิยมทั่วไปของสังคมไทย ค่านิยมทั่ว ๆ ไปของสังคมไทยในปัจจุบัน มีดังนี้ (ทัศนีย์ ทองสว่าง. 2537: 65-73)

1. ความจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ คือ พระองค์ทรงร่วมทุกข์ร่วมสุขเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวของคนไทย ถึงแม้ว่าในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบันนี้พระองค์ทรงมีอำนาจลดลง แต่พระบรมเดชานุภาพของพระองค์มิได้ลดน้อยลง ในทางตรงกันข้ามพระองค์ทรงมีบทบาทมากขึ้นทั้งในด้านพิธีการ ด้านสังคม และด้านการเมืองการปกครอง พระองค์ทรงเป็นผู้นำในด้านชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร จะเห็นจากการที่พระองค์เสด็จเยี่ยมราษฎรในท้องที่ต่าง ๆ ตลอดจนท้องถื่นทุรกันดารทั่วไป พระองค์ได้พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์เพื่อช่วยเหลือราษฎรเป็นจำนวนมาก พระองค์ได้ทรงเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความสามัคคีในชาติและรักษาเอกราชของชาติไทยไว้ เนื่องจากคนไทยมีความแตกต่างกันในเรื่องเชื้อชาติ ภาษา ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี ต่างก็มีความจงรักภักดีต่อพระองค์ทั้งสิ้นและยอมเสียสละทุกอย่างแม้ชีวิตของคน เพื่อรักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. เงิน เนื่องจากเงินสามารถนำไปใช้แลกเปลี่ยนกับสิ่งต่าง ๆ ได้ทุกชนิดที่มีอยู่ในโลกนี้ เงินจึงเป็นค่านิยมที่สำคัญยิ่งของสังคมไทยในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุควัตถุนิยม การที่คนไทยมีค่านิยมในการนับถือเงินนั้น เนื่องจากเงินสามารถซื้อทุกสิ่งทุกอย่างที่ต้องการได้ คนมีเงินหรือคนร่ำรวยจะได้รับการยกย่องเคารพนับถืออย่างกว้างขวาง ซึ่งบางครั้งไม่ได้คำนึงว่าผู้นั้นจะได้เงินมาทำให้ร่ำรวยโดยวิธีใดก็ตาม เงินนำมาซึ่งเกียรติยศและอำนาจ คนที่มีฐานะร่ำรวยมักจะได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้นำของชุมชนต่าง ๆ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน นายกสมาคมต่าง ๆ เป็นต้น พ่อค้าหอบหิ้วบางคนมีฐานะร่ำรวยจะมีอำนาจและมีอิทธิพลมากในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ สามารถจะย้ายข้าราชการบางคนให้ขัดต่อผลประโยชน์ของเขาได้ เพราะรู้จักกับผู้บังคับบัญชาและเงินเข้าถึง ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาจังหวัด ฯลฯ ในสังคมไทยมีการทุ่มเทเงินซื้อเสียง ดังมีคำพังเพยที่ว่าใครมีเงินมีทองนับเป็นน้องเป็นพี่ แสดงให้เห็นว่าเงินมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนได้

เราควรช่วยกันแก้ค่านิยมทางด้านวัตถุเข้าไปสู่ค่านิยมทางด้านจิตใจให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ด้วยการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนของชาติให้รู้จักเสียสละ ไม่ยึดถือเงินเป็นของตอบแทนเสมอไป เราต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารีต่อผู้อื่น เพราะในบางครั้งเงินไม่สามารถซื้อความรัก ความซื่อสัตย์ได้ จะเห็นได้ว่าบางคนมีเงินมากมายแต่หาความสุขทางใจไม่ได้ ดังนั้นเราไม่ควรไปลุ่มหลงอยู่กับค่านิยมของเงินมากเกินไป

3. อำนาจ คนในสังคมมักจะยกย่องอำนาจ โดยเฉพาะในสังคมไทย เนื่องจากในอดีตสังคมไทยผูกพันอยู่กับระบบศักดินาที่ยกย่องอำนาจมาเป็นเวลานาน เพราะอำนาจเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมสังคม ซึ่งจะเห็นได้จากระบบราชการ โดยอำนาจจะแฝงอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ตำแหน่งที่มีอำนาจมากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหม) อธิบดี และผู้ว่าราชการจังหวัดตามลำดับ

นอกจากนี้อ่านายังสามารถบรรดาให้ได้มาซึ่งเงิน เกียรติยศและอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้อ่านจึงเป็นค่านิยมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยปรารถนา

ค่านิยมในเรื่องอ่านนี้ควรจะได้รับแก้ไข นั่นคือ ผู้มีอ่านควรจะรู้จักใช้อ่านของตนให้ถูกต้องตามสิทธิและหน้าที่ของตน ไม่ควรสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่นและควรคำนึงถึงเกียรติของคนให้มากที่สุด ควรมีการฝึกให้เด็กและเยาวชนของชาติรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย

4. การทำบุญ สังคมไทยได้รับค่านิยมในเรื่องการทำบุญจากอิทธิพลของคำสอนในศาสนาต่าง ๆ โดยเฉพาะศาสนาพุทธซึ่งเป็นศาสนาที่คนไทยนับถือมากที่สุด ฉะนั้นศาสนาพุทธจึงมีอิทธิพลในการสร้างค่านิยมเกี่ยวกับการทำบุญมากที่สุด เพราะชาวพุทธมีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม การเวียนว่ายตายเกิด ชาวไทยเชื่อว่าการทำบุญเป็นกรรมที่ดีควรสะสมสร้างไว้จะได้ส่งผลถึงอนาคตทั้งชาตินี้และชาติหน้า ชาวไทยส่วนใหญ่จึงนิยมทำบุญไม่ว่าคนรวยหรือคนจน ค่านิยมในเรื่องการทำบุญจึงเป็นค่านิยมที่สำคัญของสังคมไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

5. ความสนุกสนาน คนไทยรักความสนุกสนานกิจกรรมต่าง ๆ จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสนุกสนานเป็นสำคัญ คนไทยมีความสนุกสนานตั้งแต่เกิดจนตาย จะเห็นได้จากการจัดงานพิธีต่าง ๆ ตลอดจนถึงการทำงานจะมีความสนุกสนานสอดแทรกอยู่เสมอ เช่น งานฉลองวันเกิด วันโกน จุก สมรส งานศพ บวช งานสงกรานต์ ฯลฯ ค่านิยมเกี่ยวกับความสนุกสนานนี้จะเป็น ผลกระทบกระเทือนต่อสังคมหลายประการ คือ ทำให้เกิดความประมาทขาดความจริงใจในการทำงาน เป็นต้น

ค่านิยมความสนุกสนานนี้จำเป็นต้องแก้ไขเพราะคนจำนวนมากมักนึกถึงความสนุกสนานโดยไม่คิดว่าเป็นการฟุ่มเฟือยเกินไป ทำให้กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของครอบครัวและรายได้ส่วนบุคคลนำไปสู่ปัญหาครอบครัวและสังคมต่อเนื่องกันคนไทยจึงควรสนุกสนานแต่พอสมควรและมีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพ เพื่อความเจริญของครอบครัว

6. บริโภคนิยม คนไทยส่วนใหญ่สนใจเรื่องการบริโภคมักชอบเสาะแสวงหาอาหารรับประทานพิเศษ บริโภคนิยมแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การบริโภคอาหารแปลก ๆ เช่น ผัดเผ็ดแซ่ กบทอด ชุบหางวัว ยำ มันสมองหมู ฯลฯ
2. การบริโภคอาหารรสจัด เช่น เป็รียจัด เค็มจัด หวานจัด เผ็ดจัด ฯลฯ
3. การบริโภคอาหารสด เช่น ผักสด ผลไม้สด เนื้อสด ปลาสด กุ้งสด หอยสด ฯลฯ

เนื่องจากการบริโภคนิยมเป็นค่านิยมทั่วไปของสังคมไทย จะเห็นได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ จะผูกพันกับเรื่องบริโภคตลอดเวลา เช่น การเลี้ยงฉลองการสมรส การเลี้ยงฉลองยศ การเลี้ยงฉลองวันขึ้นบ้านใหม่ การเลี้ยงเพื่อนร่วมรุ่น การเลี้ยงฉลองขึ้นบ้านใหม่ การเลี้ยงฉลองคล้ายวันเกิด เป็นต้น

การบริโภคนิยม ควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลง ให้บริโภคอาหารที่มีคุณภาพและประหยัดคนเราต้องมีอุดมการณ์ว่า “กินเพื่ออยู่ ไม่ใช่อยู่เพื่อกิน” ถ้าทุกคนช่วยกันประหยัด จะช่วยให้

รายได้ จะช่วยให้รายจ่ายของบุคคลและครอบครัวลดลง และรายได้จะเพิ่มขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลและสังคมด้วย

7. ความหรูหรา คนไทยนิยมการแสดงออกซึ่งความหรูหรา เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางสังคมของคนสูง เช่น แสดงออกด้วยการแต่งกายด้วยของมีค่า จัดงานพิธีใหญ่โต มีเครื่องใช้ต่าง ๆ ราคาแพง ทำงานที่แสดงออกถึงความโก้เก๋ เช่น อาชีพนักร้อง พนักงานต้อนรับ ดาราภาพยนตร์ เป็นต้น

ความหรูหราเป็นค่านิยมที่ควรแก้ไขอย่างยิ่งเพราะเป็นการฟุ่มเฟือยบันทอนรายได้ของตนเองและครอบครัวตลอดถึงสังคมด้วย คนร่ำรวยจริง ๆ จะไม่ฟุ้งเฟ้อเกินไป มักจะมีตระหนี่ถี่ถ้วน ประหยัดและจะแต่งกายแต่พอควรเท่านั้น

8. การจัดงานพิธีต่าง ๆ คนไทยส่วนใหญ่นิยมจัดงานพิธีในโอกาสต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงวงจรชีวิต เช่น งานฉลองวันคล้ายวันเกิด งานบวช งานสมรส งานฉลองขึ้นบ้านใหม่ งานศพ ฯลฯ การจัดงานต่าง ๆ ดังกล่าวมักจะจัดให้ใหญ่โตเพื่อความมีหน้ามีตาของคนทั้ง ๆ ที่ไม่มีเงินก็ไปกู้ยืมผู้อื่นมานับเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งเพราะเป็นการสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ เปรียบเสมือน “ดำนํ้าพริกละลายแม่นํ้า”

ค่านิยมในเรื่องนี้ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจของสังคมปัจจุบัน การจัดงานพิธีควรจัดให้ถูกต้องตามประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ แต่จะต้องจัดอย่างประหยัด โดยเชิญญาติผู้ใหญ่ที่พี่น้องและแขกที่ใกล้ชิดจำนวนหนึ่งก็เพียงพอแล้ว

9. โหราศาสตร์ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสังคมไทยในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมาก ทำให้เกิดความตึงเครียดและมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับโชคชะตาชีวิตของคนในทุก ๆ ด้าน จึงต้องแสวงหาความรู้ล่วงหน้าว่าชะตาชีวิตของคนในอนาคตจะเป็นอย่างไรบ้าง ด้วยเหตุนี้โหราศาสตร์จึงได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในสังคมไทยตั้งแต่ชนชั้นสูงไปจนถึงคนธรรมดาทำให้โหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง

10. ป้างเกภาพ คนไทยส่วนใหญ่นิยมความเป็นตัวของตัวเอง แสดงถึงความอิสระเสรีภาพในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามความคิดของตนเองโดยไม่อยู่ใต้อิทธิพลของผู้อื่น และชอบทำอะไรตามความสะดวกสบายตามใจตนเอง แต่ถ้ามีความเป็นไทยมากเกินไปจะทำให้ขาดความรู้สึกผูกพันกับกลุ่มคนในสังคม ทำให้ขาดการรวมกลุ่มหรือองค์การ ตลอดถึงการทำงานเป็นหมู่คณะ ทำให้เกิดผลเสียหายให้แก่สังคมอย่างยิ่ง

คนไทยรักอิสระภาพเป็นค่านิยมที่ดี แต่ขณะเดียวกันจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมด้วย เพราะการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้เกิดพลังในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้เกิดประสิทธิภาพสูง จะทำให้ผลผลิตสูงและรายได้สูงตามไปด้วย ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายใช้วิธีการรวมกลุ่มจัดตั้งองค์การต่าง ๆ ขึ้น ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ทำให้ครอบครัวมีรายได้สูงและนำความเจริญทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก

11. การพนัน คนไทยนิยมเล่นการพนันกันตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ การพนันที่มีผู้เล่นจำนวนมาก คือ การเล่นสลากกินแบ่งรัฐบาล การพนันแข่งม้า การเล่นไพ่ ถั่ว โป ไฮโล รัมมี่ ต่อแค้น

การเล่นสลากรีนรวบ ฯลฯ เนื่องจากคนไทยมีเวลาว่างมากโดยเฉพาะชาวชนบท จึงใช้เวลาว่างเล่นการพนันเพราะต้องการเสี่ยงโชค หวังร่ำรวยแต่ไม่ยอมทำงานหนัก การพนันเป็นสิ่งชั่วร้ายเป็นพฤติกรรมที่ผิดศีลธรรมและทำให้เกิดการทุจริตคดโกงต่าง ๆ เป็นตัวการอื่นที่ทำให้เกิดมิจฉาชีพ รัฐบาลควรวางมาตรการสำคัญให้ประชาชนเลิกเล่นการพนันโดยให้ตำรวจทำการปราบปรามอย่างจริงจัง ควรจะเลิกสลากรีนแบ่งรัฐบาล เพราะคนยิ่งมากเท่าไรก็ยิ่งอยากเสี่ยงโชคมากเท่านั้น สลากรีนแบ่งรัฐบาลยังมีผลสืบต่อให้คนเล่นสลากรีนรวบกันทั่วไป โดยทั่วไปโดยเฉพาะในต่างจังหวัด ฉะนั้นเราควรรีบแก้ไขให้ประชาชนเลิกค่านิยมการพนันโดยเด็ดขาดทั้งในเขตสังคมเมืองและสังคมชนบท

12. ตัวใครตัวมัน เนื่องจากในปัจจุบันนี้ได้เกิดภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง สิ่งแวดล้อมเป็นพิษคนตกอยู่ในสภาพลำบากมากทำให้คนส่วนใหญ่รู้สึกนึกถึงตัวเองมากกว่าคนอื่น มุ่งที่จะเอาตัวรอดตั้งคำพังเพยที่ว่า “รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี” ค่านิยมนี้เป็นอันตรายต่อเอกภาพของสังคมอย่างมาก เพราะคนส่วนใหญ่มีแต่ความเห็นแก่ตัว

ค่านิยมเกี่ยวกับตัวใครตัวมันเกิดขึ้นในสังคมเมืองมากกว่าชนบท จะเห็นได้ว่าชาวชนบทส่วนใหญ่ยังมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารีให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากเหมือนสังคมเมือง

13. ขาดระเบียบวินัย คนไทยขาดวินัยในตนเองมากและไม่นิยมปฏิบัติตามวินัยของส่วนรวม ก่อให้เกิดความเสื่อมในสังคม ทั้งนี้เพราะขาดการฝึกอบรมจากครอบครัว โรงเรียนและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ภาวะสังคมพิกาก็เกิดจากคนขาดวินัย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องทำอย่างจริงจังที่จะต้องฝึกอบรมให้เด็กรู้จักปฏิบัติตามระเบียบวินัยต่าง ๆ และผู้ใหญ่จะต้องทำตัวอย่างที่ดีงามในเรื่องระเบียบวินัยให้เด็กและเยาวชนรุ่นหลังปฏิบัติตามด้วย

14. ไทยมุง คนไทยส่วนใหญ่ชอบสนใจต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น เช่น เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ไฟไหม้ หรือคนทะเลาะกัน จะมีคนมามุงดูเป็นจำนวนมาก จนเรียกติดปากว่า “ไทยมุง” นอกจากนี้ยังชอบสนใจชอบสอดรู้สอดเห็นในเรื่องของผู้อื่นด้วย

ค่านิยมนี้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั่วไปเป็นค่านิยมที่ไม่ดีนัก มีแต่ผลเสียต่อสังคม อาจทำให้เกิดปัญหาสังคมได้ ฉะนั้นเราควรเลิกค่านิยมไทยมุงเสีย

15. การศึกษา ในสมัยปัจจุบันนี้คนไทยนิยมส่งบุตรหลานของตนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย เท่าที่สถานะเศรษฐกิจของตนอำนวยให้ แต่เดิมคนไทยยกย่องคนที่ได้รับการศึกษาสูงหรือคนที่ป็นข้าราชการซึ่งได้รับยกย่องว่าเป็นเจ้าคนนายคน แต่ปัจจุบันนี้ความอยากเป็นเจ้าคนนายคนได้ลดน้อยลงไปพอสมควร โดยเฉพาะคนในเมืองหลวง แต่คนในชนบทยังนิยมชมชื่น อย่างไรก็ตามคนไทยจำนวนมากยังนิยมมีการศึกษาสูง เพราะการศึกษาเป็นหัวใจในการพัฒนาตนเอง และประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้ค่านิยมการศึกษาจะไม่เสื่อมสลายไปจากสังคมไทย

16. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คนไทยส่วนใหญ่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารีช่วยเหลือบุคคลโดยทั่วไป แม้คนแปลกหน้าไม่รู้จักมาก่อน จนมีคำกล่าวว่า “เป็นธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ”

ค่านิยมนี้ควรจะส่งเสริมให้คงอยู่ต่อไปเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของสังคมไทย แต่ควรจะปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม กล่าวคือ ให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามอัธยาศัยของตนอย่างเอื้อเฟื้อเกินไปจนกระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจของครอบครัว

17. ระบบอาวุโส คนไทยเคารพนับถือผู้อาวุโสตั้งแต่สมัยโบราณมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้ บุคคลที่มีอายุมากกว่าก็จะเรียก ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย เป็นต้น ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็นญาติพี่น้องกัน แต่อย่างไร ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นญาติพี่น้องกัน ทำให้เกิดความสามัคคีของชนชาติ ระบบอาวุโสอีกแบบหนึ่งคือ การที่อยู่นานกว่า ทำงานนานกว่า หรือแก่พรรษากว่า ก็จะได้รับยกย่องด้วย แต่บุคคลบางคนใช้ค่านิยมเกี่ยวกับระบบอาวุโสไม่ถูกต้องไปปฏิบัติในหน่วยงานราชการ เอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์กร กล่าวคือ ไม่ยอมเป็นผู้ตามหรือเชื่อในเหตุผลของผู้อ่อนวัยกว่า แต่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่า ตำแหน่งของตน ไม่คัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถและอ่อนวัยมาทำงานในหน้าที่สูง ๆ แต่จะคัดตามระบบอาวุโสอันเป็นผลเสียต่องานนั้น ๆ ได้ ฉะนั้น ระบบอาวุโสจะต้องแก้ไขให้เหมาะสม เมื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมให้มากที่สุด

18. ชาตินิยม คนไทยมีชาตินิยมยังไม่ถึงขั้นสุดท้าย (extreme) เหมือนกับชาวจีน ชาวญี่ปุ่น ชาวเยอรมัน หรือ ชาวฮิวด คนไทยบางคนทำอะไรไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึงชาติ เช่น ปลอมแปลงบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่คนต่างชาติที่เข้ามาทำธุรกรรมในเมืองไทย ส่งข้าราชการให้แก่นคนต่างชาติยอมเป็นเครื่องมือให้ฝ่ายตรงข้ามในการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อยุแย่งให้แตกสามัคคีกัน ตัวอย่างนี้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่าเป็นคนไทยที่ไม่รักชาติขาดความจงรักภักดีต่อมาตุภูมิของตนเป็นอันตรายต่อสังคมไทยอย่างยิ่งจำเป็นต้องปลูกฝังอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนทั้งหลายให้เกิดความรู้สึกรักและภูมิใจในเอกราชความเป็นชาติไทยและมาตุภูมิของคนไทย มีความซาบซึ้งในวีรกรรมของพระมหากษัตริย์ วีรบุรุษ วีรสตรี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน คนไทยทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติตามคำขวัญที่ว่า “ไทยทำ ไทยใช้ ไทยเจริญ” เพื่อให้ผู้อื่นเห็นว่าคนไทยมีชาตินิยมสูง เราต้องช่วยกันซื้อสินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยให้มากขึ้นเพราะในปัจจุบันนี้สินค้าไทยได้รับการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นทัดเทียมกับสินค้าต่างประเทศแล้วเป็นส่วนมาก การซื้อสินค้าไทยให้มากขึ้นจะช่วยให้ประเทศไทยไม่ขาดดุลการค้ามากเกินไป ขณะเดียวกันสื่อสารมวลชน เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ จะต้องโฆษณาชวนเชื่อให้คนไทยนิยมสินค้าไทยด้วยคนไทยจะต้องอุทิศร่างกายและจิตใจให้แก่ชาติได้โดยการเป็น ลูกเสือ ทหาร ทหารรักษาดินแดน อนุชาชาติหรือเนตรนารี อาสาป้องกันหมู่บ้านตนเอง ฯลฯ คอยสอดแนมฝ่ายศัตรูที่จะเข้ามาทำลายประเทศของเราและส่งข่าวให้ทางราชการทราบ ฉะนั้นเราจะต้องแสดงออกให้ผู้อื่นทราบว่าคนไทยมีชาตินิยมสูงด้วยการกระทำความดีต่างข้างต้น

นอกจากนี้ ณรงค์ เส้งประสา ได้สรุปค่านิยมสังคมไทยและการปลูกฝังค่านิยม ไว้ในพื้นฐานวัฒนธรรมไทย เพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมอย่างน่าสนใจตอนหนึ่งว่า (กฤษณา วงษา สันต์ . 2542 : 94)

ค่านิยมของสังคมไทยมีมากมาย และบางอย่างก็เป็นค่านิยมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลผู้ปฏิบัติและแก่สังคม แต่บางอย่างก็อาจก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคม แต่บางอย่างก็อาจก่อให้เกิด

ผลเสียแก่สังคม เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับความหยาบหรือความมีหน้ามีตา การเชื่อถือโชคกลางในที่นี้จะกล่าวถึงค่านิยมเด่น ๆ ของสังคมไทยบางประการ ซึ่งจะเป็นค่านิยมที่ก่อให้เกิดผลดีหรือไม่ดีก็ตามดังนี้

1. นิยมความร่ำรวย มั่งคั่ง ทุกคนอยากจะได้ อยากจะมีทรัพย์สินเงินทอง รถยนต์ บ้าน ที่ดิน ฯลฯ คนที่ร่ำรวยจะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในสังคม คนรวยจะต้องการสิ่งใดย่อมได้ตามความประสงค์ เงินจะซื้อสิ่งต่าง ๆ ได้ ดังนั้น ทุกคนจึงต้องดิ้นรนเพื่อให้ได้มาซึ่งความมั่นคง

2. นิยมอำนาจ คนไทยให้ความสำคัญแก่ผู้มีอำนาจ และอยากจะเป็นคนที่มีอำนาจ ถ้าตนเองไม่มีโอกาสก็จะส่งเสริมลูกหลานของตนให้แสวงหาอำนาจผู้มีอำนาจในสังคมไทย ส่วนใหญ่คือผู้มีตำแหน่งสูงในหน้าที่ราชการ ดังนั้นคนไทยจึงนิยมส่งเสริมบุตรหลานให้เข้ารับราชการ นอกจากข้าราชการแล้ว ผู้ที่อาจมีอำนาจอื่น ๆ ได้แก่ นักการเมือง ปัจจุบันอำนาจอาจซื้อด้วยเงิน ดังจะพบได้จากการใช้เงินซื้อเสียงเพื่อให้ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร รวมทั้งการซื้อตำแหน่งต่าง ๆ

3. เคารพผู้อาวุโส ผู้อาวุโสได้แก่ ผู้มีอายุมากกว่า มีคุณวุฒิสูงกว่ามีชาติสกุลสูงกว่า มีตำแหน่งสูงกว่า เช่น นักเรียนรุ่นพี่ พี่ ป้า น้า อา พ่อ แม่ ครู อาจารย์ หม่อมเจ้า การเคารพผู้อาวุโสได้รับการปลูกฝังสืบต่อกันมา จนเป็นวิถีชีวิตที่ยังปฏิบัติกันอย่างกว้างขวาง ค่านิยมในการเคารพผู้อาวุโสมีแนวโน้มลดลงในปัจจุบัน

4. รักความสนุก กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นมักจะสอดแทรกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานไว้ด้วย แม้แต่งานศพก็ยังมีกิจกรรมที่แสดงถึงความรักความสนุก เช่น มีการแสดงก่อนการเผาศพและฉลองเมื่อเผาศพแล้ว คนไทยรักความสนุกสนานตั้งแต่เกิดไปจนตาย เริ่มตั้งแต่งานฉลองวันเกิด งานฉลองแต่งงาน จนถึงงานศพ

5. บริโภคนิยม คนไทยส่วนใหญ่สนใจเรื่องการบริโภคมาก ชอบเสาะแสวงหาอาหารรับประทาน ชอบคิดปรุงอาหารแปลก ๆ รับประทาน เมื่อเกิดร้านอาหาร ใครพบร้านอาหารที่มีอาหารแปลก ๆ หรือรสอร่อย ก็จะพากันไปรับประทาน แม้จะแพง หรือไกลเขาก็จะพยายามไปรับประทานอาหารที่ร้านนั้น

อีกสิ่งหนึ่งที่พบคือ ไม่ว่างงานพิถีพิถัน ๆ จะต้องมีการกินเลี้ยงอยู่เสมอ แม้แต่เมื่อทำงานเสร็จโปรแกรมหนึ่ง ๆ เรียนผ่านการศึกษาไปภาคเรียนหนึ่ง ๆ ได้รับตำแหน่งใหม่ เปลี่ยนงานใหม่ ก็มีงานเลี้ยงฉลองกัน

6. นิยมความหรูหรา ความมีหน้ามีตา ซึ่งจะแสดงออกโดยการแต่งตัวประกวดกัน การจัดงานประกวดกันว่าใครจะจัดงานได้ใหญ่กว่ากัน การทำบุญว่าใครทำบุญมากกว่ากัน การมีเครื่องใช้ที่ทันสมัย ราคาแพงไม่ให้เหนื่อยหวั่น ฯลฯ

7. นิยมเครื่องรางของขลัง และเชื่อโชคกลาง การจะกระทำกิจกรรมใด ๆ มักจะต้องอาศัยการดูฤกษ์ยาม การจะไปไหน ๆ ก็เช่นเดียวกัน และมักนิยมนำเครื่องราง หรือการประพรมน้ำมันเพื่อขจัดภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น หรือถ้าประสบภัยก็มักจะมีการสะเดาะเคราะห์และขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยเหลือ

8. นิยมการทำบุญสร้างวัด ปิดทองฝังลูกนิมิต โดยเชื่อว่าจะได้บุญมากในชาติหน้า คนไทยส่วนใหญ่ต่างก็พยายามเข้าร่วมในกิจกรรมการทำบุญ แม้จัดด้วยความยากลำบากก็ยอมอย่างไรก็ตาม ค่านิยมนี้มีแนวโน้มลดลงเพราะสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป คนมากขึ้น ทรัพยากรลดลง

ผลดีและผลเสียของค่านิยม

ค่านิยมก่อให้เกิดผลดีหรือเกิดประโยชน์แก่สังคม แต่ผลเสียก็อาจเกิดจากค่านิยมบางประการได้เช่นกัน ดังพอจะกล่าวถึงผลดีและผลเสียได้ดังนี้ (กฤษณา วงษ์สันต์. 2542 : 93)

1. ผลดี หรือประโยชน์ที่อาจได้รับจากค่านิยม มีดังนี้

1.1 ค่านิยมที่ก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของสังคม เช่น คนไทยรักอิสระ เสรี ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ผู้คนทั่วไปมีความเป็นอยู่อย่างเสรี

1.2 ถ้าสังคมใดมีค่านิยมที่ดี เช่น ยึดเอาความซื่อสัตย์ รู้จักเสียสละ ความมีระเบียบวินัย เป็นค่านิยมก็จะช่วยให้สังคมนั้นมีโอกาสเจริญก้าวหน้าได้มากกว่า

1.3 สังคมที่ผู้คนยึดมั่นในค่านิยมเดียวกัน ทำให้เกิดการรวมพลังด้านจิตใจ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

1.4 ค่านิยมก่อให้เกิดความต้องการ เกิดแรงกระตุ้น อันจะก่อให้เกิดการกระทำ

2. ผลเสีย จะเกิดขึ้นถ้าเป็นค่านิยมที่ไม่ก่อให้เกิดผลดี เช่น ความหุนหัน การพนัน การชอบแข่งขันเพื่อเอาหน้า การดื่มสุรา เลี้ยงสังสรรค์เป็นประจำ ซึ่งย่อมจะเป็นผลเสียทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวอย่าง สมมติสังคมหนึ่งมีค่านิยมในการสร้างวัด โดยเชื่อว่าถ้าใครสร้างวัดจะได้บุญมาก บุญที่ทำไว้จะส่งผลให้ได้ขึ้นสวรรค์เมื่อตายไปแล้ว ดังนั้น คนในสังคมจึงต่างก็ตั้งจุดมุ่งหมายที่จะสร้างวัดเพื่อเป้าหมาย ผลที่ปรากฏก็คือมีวัดเกิดขึ้นมากมาย บางตำบลอาจมีวัดเกิดขึ้น 3-4 วัด ลักษณะเช่นนี้ย่อมเกิดผลเสียมากกว่าผลดี

อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อสังคม

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533 : 328-330) ได้กล่าวถึง อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคมไว้ดังนี้

1. สื่อมวลชน ไม่เพียงแต่เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยในการกระจายสารสนเทศเท่านั้น สื่อมวลชนยังมีความสำคัญในแง่ที่เป็นนวัตกรรมทางสังคมอีกด้วย การเป็นนวัตกรรมในที่นี้ มิได้มีความหมายแต่เพียงการกระจายข่าวสารสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรมนั้น แต่ยังรวมถึงการที่สื่อมวลชนขยายขอบข่ายไปยังผู้เปิดรับสารใหม่ ๆ ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้สื่อมวลชนกลายเป็นนวัตกรรมของผู้รับสารอีกส่วนหนึ่งอยู่เสมอ

2. คุณสมบัติที่แตกต่างกันของสื่อมวลชนในการแพร่กระจายสารสนเทศออกไปอย่างไม่เท่าเทียมกัน โดยเหตุที่สื่อมวลชนแต่ละประเภทมีภาระหน้าที่ (function) ที่แตกต่างกันไปในสังคม จึงยังทำให้สังคมมีความหลากหลายสูง หน้าที่ของสื่อมวลชนก็จะแตกต่างกันไปตามการเปิดรับสื่อของ

กลุ่ม บุคคลที่หลากหลาย เช่น หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ และ หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพจะทำหน้าที่ของสื่อมวลชนและมีกลุ่มเป้าหมายของผู้รับที่ไม่เหมือนกัน

3. สื่อมวลชนแต่ละประเภทไม่เคยหยุดนิ่ง หรือพัฒนาไปโดยลำพังของสื่อหนึ่ง ๆ หากสื่อมวลชนมักเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาพร้อมกันไปเสมอ ดังนั้น จึงไม่มีสื่อมวลชนใดสื่อมวลชนหนึ่งที่พัฒนาออกไปอย่างโดดเดี่ยวอย่างเต็มที่ แต่กลับต้องพึ่งพิงและทดแทนกันในบางส่วน ดังเช่นโทรทัศน์เป็นจอยปลายทาง (outlet) ของภาพยนตร์ในยุคสมัยเดิม หรือ วิทยุทัศน์เป็นเสมือนสถานีส่งเทปรายการภายในบ้าน เป็นต้น

4. แม้ว่าเราจะเห็นความแตกต่างทางด้านสังคม วัฒนธรรม และการเมืองอย่างชัดเจนในแต่ละสังคม แต่สื่อมวลชนกลับมีวิวัฒนาการในทุกแห่งทุกแนวทางที่คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้เพราะเหตุว่าสื่อมวลชนเป็นผลสะท้อนของการสื่อสารที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อภาพรวมของมนุษย์ไม่ได้แตกต่างไปจากอดีตจึงพลอยทำให้สื่อมวลชนมีหน้าที่ เช่นเดิม อันได้แก่ การสอดส่อง การให้ความคิดเห็น การให้ความรู้ และการให้ความบันเทิง เป็นต้น

5. สื่อมวลชน มิใช่เป็นเพียงพาหนะในการสื่อความหมายอย่างธรรมดาหากแต่สื่อมวลชนสามารถช่วยสร้างกรอบความคิด การปฏิรูป การประดิษฐ์และการสื่อความใด ๆ ด้วย ซึ่งหมายความว่า โครงสร้างของสื่อมวลชนเป็นตัวกำหนดรูปแบบของสารสนเทศ สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิด และการรักษาคุณภาพของระบบสังคมอันเนื่องมาจากการสื่อความหมายดังกล่าว

6. โทรทัศน์เป็นสื่อสารมวลชนที่สำคัญมากกว่าสื่อสารมวลชนใด ๆ ที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากโทรทัศน์สามารถเพิ่มพูนผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมได้มากกว่าเมื่อเทียบกับสื่อมวลชนแขนงอื่น โดยอาจสังเกตได้จากงบประมาณโฆษณาทางโทรทัศน์ของบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายสินค้าสูงมากกว่าสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะโทรทัศน์ซึ่งมีภาพ เสียง สี และความเคลื่อนไหวพร้อมกันไป สามารถโน้มน้าวใจได้ชัดเจนมากกว่า

7. สื่อมวลชนมีศักยภาพในการแสดงบทบาทด้านข่าวสารในการส่งเสริมกิจการของสังคม อิทธิพลของสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับลักษณะพิเศษของสื่อซึ่งจะสะท้อนได้จากความสำเร็จในด้านกระบวนการกล่อมเกลาสังคมของสื่อ โดยเฉพาะการเรียนรู้ และพฤติกรรมการเล่นแบบของผู้รับสาร ซึ่งสังเกตได้ว่า ทักษะของบุคคลจะแตกต่างกันเมื่อมีอัตราการเปิดรับสื่อต่างกัน ดังเช่นนี้ข้อแตกต่างระหว่างชาวชนบทและชาวเมือง อันเนื่องมาจากช่องว่างทางการสื่อสาร

นอกจากนี้ แคลปเปอร์ (จินตวิโรจน์ เกษมสุข, 2539 : 4 : อ้างอิงจาก ; Klapper, 1960) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนไว้ ดังนี้

1. สื่อมวลชนเป็นแรงสนับสนุน (an agent of reinforcement) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลให้มีเพิ่มขึ้น

2. สื่อมวลชนสามารถเปลี่ยนแปลง (an agent of change) ทัศนคติของบุคคลได้ในกรณีที่ทัศนคตินั้น ๆ ยังไม่มั่นคง แต่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึกหรือเปลี่ยนไปในทางตรงกัน

ข้ามอาจเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องใช้เวลา กล่าวคือ บุคคลต้องได้รับข่าวสารในลักษณะสะสมเพียงพอที่จะมีอิทธิพลได้

จะเห็นว่ามนุษย์มีความต้องการของที่จะจำแนกได้ คือ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการในการเจริญงอกงาม ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย ต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ความต้องการทางด้านความรัก และความต้องการได้รับการยอมรับ ซึ่งความต้องการของมนุษย์จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสถานภาพของแต่ละบุคคล และค่านิยมทางสังคมซึ่งเป็นอีกปัจจัยที่จะส่งผลต่อความต้องการของคนในสังคม เพราะหากไม่ยึดและปฏิบัติตามค่านิยมในสังคมหรือในกลุ่มก็จะถูกมองว่าล้าหลังไม่ทันสมัยไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มและค่านิยมในการส่งเด็กเข้ารับการศึกษาก็จะให้ความสำคัญกับความสามารถเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งของเด็กปฐมวัย ว่าเด็กมีความสามารถในด้านใดเป็นพิเศษ เก่งวิชาอะไร อ่านออก เขียนได้ รู้จักตัวเลขหรือแปล่า เด็กมีความพร้อมพอสำหรับการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือไม่ เมื่อผู้ปกครองมีเป้าหมาย และมีความคาดหวังต่อระบบการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ทำให้พ่อ – แม่ ผู้ปกครอง เลือกที่จะส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับตามค่านิยมของคนในสังคมนั้น ที่เชื่อว่า เด็กจะเป็นคนเก่ง ถ้าได้เรียนในสถานศึกษานั้น ทำให้เด็กปฐมวัยต้องตกเป็นเครื่องมือของการแข่งขัน ทำให้รูปแบบของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่างๆทั้งในเขตกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครองและสังคม

ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบซึ่งเป็นไปตามแนวคิด และทฤษฎีของแต่ละฝ่าย จะอย่างไรก็ตามโรงเรียนมีหน้าที่สร้างความเชื่อมั่น ให้กับผู้ปกครองว่าสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้เด็กเป็นเด็กดี คนเก่ง และมีความสุข

1.3 ความหมายของผู้ปกครอง

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ หรือบุคคลอื่น อาจเป็นญาติมิตรหรือผู้อื่นซึ่งพ่อแม่ไว้วางใจ ที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็ก (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525)

ปกครอง หมายถึง พ่อ-แม่ พี่ ป้า น้า อา คนรู้จัก หรือคนที่ไม่รู้จักก็ได้ ซึ่งทำหน้าที่ดูแลชีวิต พื้นฐาน แนะนำแนวทาง สนับสนุนช่วยเหลือและแนะนำเด็ก ถือว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ปกครอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ.2542:2)

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ หรือบุคคลที่รับเด็กไว้ในความดูแลโดยทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูอบรม สั่งสอนด้วยความรักและเอาใจใส่ ตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็ก (ทรงพร สุทธิธรรม. 2534:31)

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อแม่ หรือบุคคลที่รับเด็กไว้ในความดูแล รวมถึงผู้ที่รู้จักและไม่รู้จัก โดยทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนด้วยความรัก ตลอดจนให้การศึกษาแก่เด็ก (วรุณ เสนิงศ์ ณ อยุธยา. 2547 : 10)

ผู้ปกครอง จึงหมายถึง พ่อ แม่ หรือบุคคลอื่น ที่มีหน้าที่ดูแล ให้การเลี้ยงดู อบรม สั่งสอนด้วยความรัก ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ รวมถึงการให้การศึกษาแก่เด็กที่อยู่ในความดูแล

1.4 ความสำคัญของผู้ปกครองกับการศึกษาของเด็กปฐมวัย

ความสำคัญและความจำเป็นของการให้ผู้ปกครองหรือครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้สะท้อนเกี่ยวกับความสำคัญของผู้ปกครองไว้ดังนี้ (วารสารการศึกษาปฐมวัย 2544 : 13-14 ; อ้างอิงจาก Morrison 1998)

ลูเธอร์ (Martin Luther) ค.ศ. 1483-1546 ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ปกครอง คือ บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่าเป็นผู้ที่เป็นแบบอย่างและขัดเกลาให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่และดำรงชีวิตอยู่ได้เฉกเช่นสุจริตชนตามคำสอนของพระผู้เป็นเจ้า

คอมนีอุส (John Amos Comenius) ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ของลูก และเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นตั้งแต่ยังเด็ก จึงจัดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการลูกได้อย่างเหมาะสม

เปสตาลอซซี (John Heinrick Pestalozzi) ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ปกครองโดยเฉพาะแม่ในฐานะที่เป็นผู้มีบทบาทหลักและรับผิดชอบสูงในครอบครัว เป็นผู้มีควมรับผิดชอบ ความอดทน และความเสียสละ และน่ายกย่อง

เฟรโอบเอล (Friedrich Wilhelm Froebel) ได้กล่าวถึงความสำคัญของผู้ปกครอง คือ สื่อการสอนเด็กปฐมวัยที่เขาสร้างขึ้น เช่น บทเพลงกล่อมเด็ก คำคล้องจองสำหรับเด็ก และเกม ต่าง ๆ ซึ่งเฟรโอบเอลจะใช้คำว่า “แม่” ในชื่อของสิ่งของเหล่านั้นซึ่งมีนัยว่า แม่เป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทหลักในการปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยสื่อที่เขาสร้างขึ้น

จากแนวคิดข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองมีความสำคัญและมีบทบาทในการดูแลและการจัดการศึกษาสำหรับเด็กตั้งแต่ปฐมวัยจนโต ครอบครัวและพ่อแม่เป็นเหมือนโรงเรียน และครูคนแรกของเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยเข้าโรงเรียน

1.5 บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

เยาพา เดชะคุปต์ (2542 : 12) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยไว้ว่าในการอบรมเลี้ยงดูพัฒนาเด็ก มารดามีบทบาทสำคัญมากในการเลือกใช้วิธีการในการอบรมสั่งสอน และนำและปฏิบัติต่อเด็ก เพื่อที่จะส่งเสริมและสนองความต้องการในด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ คุณธรรม ด้านสังคมและบุคลิกภาพ และด้านสติปัญญา ลักษณะวิธีการต่าง ๆ ที่มารดาใช้ในการเลี้ยงดูเด็กนั้น จะต้องคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเมื่อมารดามีความเข้าใจ ก็จะช่วยให้สามารถจัดประสบการณ์จัดสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้ดี

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542 : 7) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก มีผลต่อเด็กในทุกด้าน เด็กสามารถเรียนรู้ ทำงาน และเล่นกับเพื่อนได้อย่างมั่นใจและมีความสุข หากได้รับการสนับสนุนที่ดีการอบรมเลี้ยงดูที่ดี และถูกต้องจากผู้ปกครอง บทบาทของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก จะเป็นทั้งผู้เลี้ยงดู ผู้ส่งเสริมพัฒนาการ และผู้ให้การศึกษา ในด้านของการศึกษา ผู้ปกครองคือ ครูคนแรกของเด็ก การเลี้ยงดูและส่งเสริมเป็นงานส่วนหนึ่งนับแต่ฝักการถ่ายปัสสาวะ อุจจาระ การ

แต่งตัวด้วยตนเอง การอบรมมารยาทสังคม การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม และการสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่อเพื่อน และการปรับตัวเข้ากับสังคม ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ ทั้งโดยการเลียนแบบและการสั่งสอน

วาโร เฟ็งสวัสดี (2542 : 23) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครอง ดังนี้ พ่อแม่ ผู้ปกครอง นอกจากจะเลี้ยงดูเด็กให้มีร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บไข้ได้ป่วยแล้วยังจะต้องมีการพัฒนาทางจิตใจ และทางสังคมในเชิงจิตวิทยาให้กับเด็กด้วย

จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้าน ผู้ปกครองจึงควรให้ความรักดูแลเอาใจใส่ ให้เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความเอื้ออาทร การยอมรับ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ทฤษฎีและแนวคิดทางสติปัญญา

ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget)

ทฤษฎีของเพียเจต์ (piaget) เป็นทฤษฎีว่าด้วยการพัฒนาทางสติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวัยที่มีการพัฒนาการทางสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ เพียเจต์สนใจวิธีการคิดและกระบวนการคิดของเด็กมากกว่าผลการตอบสนองจากความคิด เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยอาศัยกระบวนการทำงานที่สำคัญของโครงสร้างทางสติปัญญา คือ กระบวนการปรับเข้าสู่ โครงสร้าง (Assimilation) คือ กระบวนการที่พยายามจะนำเอาข้อมูลที่ได้รับจากสิ่งแวดล้อมมาปรับให้เข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ ตามระดับสติปัญญาที่บุคคลจะสามารถรับรู้ต่อสิ่งนั้น ๆ ได้ และกระบวนการปรับขยายโครงสร้าง (Acommodation) คือ กระบวนการที่บุคคลจะรับเข้าไปกระบวนการทั้งสองนี้จะทำงานร่วมกันตลอดเวลา เพื่อช่วยรักษาความสมดุล (Equilibrium) (ประสาท อิศรปริดา. 2523 : 121 ; อ้างอิงมาจาก Piaget.n.d. ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาเป็น 4 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นประสาทรับรู้และการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Stage) อายุระหว่างตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ปี เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะธรรมชาติ เช่น วัตถุ สิ่งของ เป็นต้น จะมีปฏิกิริยาต่อสภาพจริง ๆ รอบ ๆ ตัว มีปฏิกิริยาสะท้อนง่าย ๆ เช่น การดูด การกลืน การร้องไห้ เป็นต้น ภาษาที่ใช้จะเป็นทีละคำและพูดได้ประโยคสั้น ๆ เด็กในขั้นนี้รับรู้เฉพาะสิ่งที่เห็นเป็นรูปธรรมเท่านั้น และเป็นขั้นที่เด็กเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น การชิม การฟัง การมอง การดม และการสัมผัส

2. ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Pre-Operational Stage) อายุระหว่าง 2-7 ปี จะเกิดพัฒนาการทางภาษาและพัฒนาการทางความคิด เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูด เข้าใจทำทางที่สื่อความหมาย การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ต้องอาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งของ

3. ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operational Stage) อยู่ในช่วงอายุ 7-11 ปี พัฒนาการด้านความคิดจะมีเหตุผลกับสิ่งที่ได้เห็นในลักษณะที่เป็นปัญหาแบบรูปธรรม เช่น การแบ่งกลุ่ม แบ่งพวก เป็นต้น ภาษาที่ใช้เป็นไปตามสังคมมีการโต้ตอบ สามารถแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ได้

4. ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operational Stage) อยู่ในช่วงอายุ 11-15 ปี เป็นช่วงที่เด็กรู้จักคิดหาเหตุผล และ เรียนรู้ เกี่ยวกับนามธรรมได้ดียิ่งขึ้น สามารถตั้งสมมติฐาน และ แก้ปัญหาได้เป็นระยะที่โครงสร้างทางสติปัญญาของเด็กมีวุฒิภาวะสูงสุด (Maturity) เด็กวัยนี้มีความสามารถเท่าผู้ใหญ่ แต่จะแตกต่างในด้านคุณภาพ เนื่องจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน

จากพัฒนาการทางสติปัญญาจะเห็นได้ว่า เด็กปฐมวัยอยู่ในขั้นของปฏิบัติการคิด (Pre-Operational Stage) ซึ่งเด็กเริ่มมีพัฒนาการทางภาษาและความคิด แต่ยังไม่สามารถคิดหา เหตุผลได้ สามารถบอกชื่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ เรียนรู้จากสัญลักษณ์และใช้สัญลักษณ์ก่อนพัฒนาไปสู่ขั้นต่อไป

ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของบรูเนอร์ (Bruner)

บรูเนอร์ (Bruner) (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2523 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Bruner.n.d.) ได้กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการของมนุษย์ทางความรู้ ความคิด ซึ่งมีส่วนที่คล้ายกับทฤษฎีของเพียเจต์อยู่มาก เขาเชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากขบวนการทำงานภายนอกในอินทรีย์ (Organism) บรูเนอร์เน้น ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมว่าจะส่งผลต่อความงอกงาม ทางสติปัญญาของเด็ก ได้แบ่ง พัฒนาการทางสติปัญญาและการคิดออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้น Enactive Stage เปรียบได้กับขั้น Sensorimotor Stage ของเพียเจต์ เป็นขั้นที่เด็กจะ เรียนรู้ด้วยการกระทำมากที่สุด เข้าใจสิ่งแวดล้อมจากการกระทำในขั้นนี้ยังไม่มีกรวาดภาพในสมอง (Imagery) มีลักษณะพัฒนาการด้านทักษะ

2. ขั้น Iconic Stage เปรียบได้กับขั้น Pre-Operational Stage ของเพียเจต์ ในวัยเด็กนี้จะ เกี่ยวข้องกับความจริงมากขึ้น และเกิดความคิดจากการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ อาจมีจินตนาการบ้างแต่ยังไม่สามารถคิดได้ลึกซึ้ง

3. ขั้น Symbolic Stage เป็นขั้นพัฒนาการสูงสุดของบรูเนอร์ เปรียบได้กับขั้น Concrete Operational Stage และ Formal Operational Stage ของเพียเจต์ ขั้นนี้เด็กสามารถคิดได้อย่างอิสระ โดย แสดงออกทางภาษาและใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิด คิดก่อนทำ มีการเรียนรู้และใช้ภาษา มีเหตุผล และเรียนคณิตศาสตร์ได้ มีความเข้าใจสัญลักษณ์ ทำให้รู้จักสิ่งต่าง ๆ และมีความเข้าใจกว้างขวางขึ้น

จากทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) และบรูเนอร์ (Bruner) พบว่า เด็กปฐมวัยอยู่ในขั้นของการปฏิบัติการคิด ซึ่งเด็กเริ่มมีพัฒนาการทางการคิดและเรียนรู้ได้ด้วยการกระทำ และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กเป็นแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ คณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่เด็กสามารถพบได้ใน ชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการเล่น การพูดคุยของเด็ก สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้สิ่งที่เป็นคณิตศาสตร์และเป็นการพัฒนาทางด้านสติปัญญาให้กับเด็กอีกด้วย

2.2 ความหมายของพัฒนาการด้านสติปัญญา

ได้มีผู้ให้ความหมายของพัฒนาการด้านสติปัญญาไว้หลายท่าน ดังนี้

อารีย์ พันธมณี (2542 : 49) กล่าวว่า สติปัญญา หมายถึง ความสามารถทางสมองของ บุคคลในการเรียนรู้ คิดหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ ให้เกิด

ประโยชน์การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างเป็นสุข

วาโร เฟ็งส์วึลด์ (2542 : 57) ได้ให้ความหมายของสติปัญญาว่า หมายถึง ความ สามารถของสมองในการคิด การจำ ความมีเหตุผล ความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความสามารถทางด้านสติปัญญา สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรม ดังนี้ คือ

1. สามารถจำสิ่งของต่าง ๆ และเรียกชื่อได้ถูกต้อง
2. สามารถจำแนกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่าง ๆ ได้
3. สามารถเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ได้โดยองค์ประกอบที่ทำให้เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญา ได้แก่ การเล่น และการใช้ภาษาของเด็ก

เวชลอร์ (จันทนา ศีพังตน. 2536 : 33 ; อ้างอิงจาก Wechsler. 1958 : 7 The Measurement and Appraisal of Adult Intelligence Scale) ได้ให้ความหมายของสติปัญญาไว้ว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย คิดหาเหตุผลและสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นความสามารถทางสมองในการคิด การตัดสินใจ แก้ปัญหา และการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 องค์ประกอบของพัฒนาการด้านสติปัญญา

ได้มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ไว้หลายท่านสามารถรวบรวมได้ดังนี้ คือ

การ์ดเนอร์ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2542 : 33 ; อ้างอิงจาก Gardner. 1993 Frame of Mind) นักวิทยาศาสตร์ด้านระบบประสาท แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้ศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายของสติปัญญา และได้จำแนกความสามารถหรือสติปัญญาของตนไว้ 7 ประเภท และภายหลังเพิ่มเติมอีก 1 ประเภท โดยได้คิดทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligence MI) ซึ่งสติปัญญาทั้ง 8 ด้านนี้ ได้แก่

1. สติปัญญาด้านภาษา (Verbal / Inquistic Intelligence) คือ ผู้ที่มีความสามารถทาง ด้านภาษาสูง
2. สติปัญญาด้านตรรกและคณิตศาสตร์ (Logical / Mathematic Intelligence) ได้แก่ ผู้ที่มีความสามารถสูงในการใช้ตัวเลข
3. สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Visual / Spatial Intelligence) คือ ความสามารถในการมองเห็นพื้นที่
4. สติปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence) คือ ความสามารถในการใช้ร่างกายของตนเองแสดงความคิด ความรู้สึก
5. สติปัญญาทางด้านดนตรี (Musical / Rhythmic Intelligence) คือ ความสามารถทางด้านดนตรี

6. สถิติปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) คือ ความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิด และเจตนาของผู้อื่น ทั้งนี้รวมถึงความไวในการสังเกต น้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ทั้งยังมีความสามารถสูงในการรู้สึกถึงลักษณะต่าง ๆ ของสัมพันธภาพของมนุษย์และสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

7. สถิติปัญญาด้านตน หรือการเข้าใจตน (Intrapersonal Intelligence) คือ ความสามารถในการรู้จักตนนี้

8. สถิติปัญญาด้านการรักธรรมชาติ (Naturalistic) เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและปรากฏการณ์ ธรรมชาติ เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงความสามารถของคนที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์และการดำรงชีวิตของมนุษย์

2.4 ความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

บุญเยี่ยม จิตรดอน (2526 : 250-251) ได้ให้ความหมายทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่าเป็นความรู้เบื้องต้น ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้คณิตศาสตร์ เด็กควรจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเปรียบเทียบ เรียงลำดับ การวัด การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง การนับก่อนที่จะเรียนเรื่องตัวเลขและวิธีคิดคำนวณ ประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์เปรียบเสมือนบันไดขั้นต้น ซึ่งช่วยเตรียมตัวให้พร้อมที่จะก้าวไปสู่ประสบการณ์พื้นฐานต่อไป

อัญชลี แจ่มเจริญ (2526 : 121-122) ได้กล่าวถึงทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่าเด็กควรได้รับการฝึกในเรื่องของการสังเกต และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามรูปร่าง ขนาด การบอกตำแหน่งของสิ่งของ การเปรียบเทียบ รูปร่าง น้ำหนัก ความยาว และความสูง ก่อนที่จะเรียนคณิตศาสตร์ ชั้นประถม

ประไพจิตร เนติศักดิ์ (2529 : 49-53) ได้กล่าวถึง ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่าเด็กควรจะได้เตรียมความพร้อมในเรื่องของการสังเกต การเปรียบเทียบรูปร่าง น้ำหนัก ขนาด สี ที่เหมือนและต่างกัน การบอกตำแหน่งของสิ่งของ การเปรียบเทียบจำนวน และการจัดเรียงลำดับ ความยาว ความสูง และขนาด

นิตยา ประพุดกิจ (2541 : 3) พื้นฐานทางคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ที่เด็กมีโอกาสนับว่า แก้ปัญหา เรียนรู้ และพัฒนาความคิด รวบรวมทางคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

สรุปได้ว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เป็นทักษะเบื้องต้น สำหรับการเรียนคณิตศาสตร์ เด็กควรได้รับการฝึกเตรียมความพร้อมในเรื่องของการสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก การวัด การเรียงลำดับ การจับคู่ รูปทรง เป็นต้น

2.5 องค์ประกอบของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

นิตยา ประพุดกิจ (2541 : 17-19) ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยควรประกอบด้วยทักษะต่อไปนี้

1. การนับ (Counting) เป็นคณิตศาสตร์เกี่ยวกับตัวเลขอันดับแรกที่เด็กรู้จัก เป็นการนับอย่างมีความหมาย เช่น การนับตามลำดับ ตั้งแต่ 1-10 หรือ มากกว่านั้น

2. ตัวเลข (Number) เป็นการให้เด็กรู้จักตัวเลขที่เห็นหรือใช้อยู่ในชีวิตประจำวันให้เด็กเล่นของเล่นเกี่ยวกับตัวเลข ให้เด็กได้นับและคิดเอง โดยครูเป็นผู้วางแผนจัดกิจกรรมอาจมีการเปรียบเทียบแทรกเข้าไปด้วย เช่น มากกว่า น้อยกว่า ฯลฯ

3. การจับคู่ (Matching) เป็นการฝึกฝนให้เด็กรู้จักการสังเกตลักษณะต่าง ๆ และจับคู่สิ่งที่เข้าคู่กัน เหมือนกัน หรืออยู่ประเภทเดียวกัน

4. การจัดประเภท (Classification) เด็กจะต้องมีการสืบเสาะ และอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างของสองสิ่งหรือมากกว่า รู้จักใช้คำศัพท์ เช่น ยาวกว่า สั้นกว่า หนักกว่า เบากว่า ฯลฯ

5. การจัดลำดับ (Ordering) เป็นเพียงการจัดสิ่งของชุดหนึ่ง ๆ ตามคำสั่งหรือตามกฎ เช่น จัดบล็อก 5 แท่ง ที่มีความยาวไม่เท่ากันให้เรียงตามลำดับจากสูง - ต่ำ หรือจากสั้น-ยาว ฯลฯ

6. รูปร่างและเนื้อที่ (Shape and Space) นอกจากให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องรูปร่างและเนื้อที่จากการเล่นตามปกติแล้ว ครูยังต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม จัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า ความลึกตื้น กว้าง และแคบ

7. การวัด (Measurement) มักให้เด็กลงมือวัดด้วยตนเอง ให้รู้จักความยาว และระยะ รู้จักการชั่งน้ำหนักและรู้จักการประมาณอย่างคร่าว ๆ ก่อนที่เด็กจะรู้จักการวัด ควรให้เด็กได้ฝึกฝนการเปรียบเทียบและการจัดลำดับมาก่อน

8. เซต (Set) เป็นการสอนเรื่องเซตอย่างง่าย ๆ จากสิ่งรอบ ๆ ตัว มีการเชื่อมโยงกับสภาพรวม เช่น รองเท้ากับถุงเท้า ถือว่าเป็นหนึ่งเซต หรือห้องเรียนมีบุคคลหลายประเภท แยกเป็นเซตได้ 3 เซต คือ นักเรียน ครูประจำชั้น ครูช่วยสอน เป็นต้น

9. เศษส่วน (Fraction) ปกติแล้วการเรียนรู้เศษส่วนมักเริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 แต่ครูปฐมวัยสามารถสอนได้โดยเน้นส่วนรวม (The Whole Object) ให้เด็กเห็นก่อน มีการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เด็กได้เข้าใจความหมายและมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับครึ่งหรือ $\frac{1}{2}$

10. การทำตามแบบหรือลวดลาย (Patterning) เป็นการพัฒนาให้เด็กจดจำรูปแบบหรือลวดลายและพัฒนาการจำแนกด้วยสายตา ให้เด็กฝึกสังเกต ฝึกทำตามแบบและต่อให้สมบูรณ์

11. การอนุรักษ์ หรือการคงที่ด้านปริมาณ (Conservation) ช่วงวัย 5 ขวบขึ้นไปครูอาจเริ่มสอนเรื่องการอนุรักษ์ได้บ้าง โดยให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง จุดมุ่งหมายของการสอนเรื่องนี้ก็คือให้เด็กมีความคิดรวบยอดเรื่องการอนุรักษ์ที่ว่า ปริมาณของวัตถุจะยังคงที่ไม่่ว่าจะย้ายที่หรือทำให้มีรูปร่างเปลี่ยนแปลงก็ตาม

สรุปได้ว่า การฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องมีความสมดุลในเรื่องของการศึกษา ภาษา การเกิดความคิดรวบยอด การที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ในเรื่องของการนับ ตัวเลข การจับ การจัดประเภท การเปรียบเทียบ การจัดลำดับ รูปร่าง การวัดเซต เศษส่วน การทำตามแบบ การคงที่เรื่องปริมาณ

2.6 จุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

ทักษะพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ จะช่วยให้เด็กได้รู้จักการให้เหตุผล รู้จักคำศัพท์ที่ควร รู้จัก และความเข้าใจ มีความสามารถในการเชื่อมโยง นอกจากนี้ในการเรียนรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ยัง ส่งเสริมกระบวนการคิด และรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง

ดังนั้น ในการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย จึงควรมีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

นิตยา ประพุดกิจ (2541 : 3) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ คือ

1. เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ (Mathematical Concepts) เช่น การบวก หรือการเพิ่ม การลด หรือการลบ
2. เพื่อให้เด็กรู้จักและใช้กระบวนการ (Process) ในการหาคำตอบ เช่น เมื่อเด็กบอกว่า “กิ้ง” มากกว่า “ดาว” แต่บางคนบอกว่า “ดาว” มากกว่า “กิ้ง” เพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้องจะต้องมีการชั่งน้ำหนักและบันทึกน้ำหนัก
3. เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจ (Understanding) พื้นฐานเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ เช่น รู้จักและเข้าใจคำศัพท์ และสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์พื้นฐาน เช่น การนับ การวัด การจับคู่ การจัดประเภท การเปรียบเทียบ การจัดลำดับ เป็นต้น
4. เพื่อให้เด็กฝึกฝนทักษะ (Skills) คณิตศาสตร์พื้นฐาน เช่น การนับ การวัด การจับคู่ การจัดประเภท การเปรียบเทียบ การจัดลำดับ เป็นต้น
5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กค้นคว้าหาคำตอบ (Explore) ด้วยตนเอง

บุญเยี่ยม จิตรดอน (2532 : 245-246) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายในการส่งเสริมประสบการณ์ทักษะคณิตศาสตร์ ดังนี้

1. เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะเรียกคณิตศาสตร์เบื้องต้น โดยเตรียมเด็กให้สามารถที่จะเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีเท่าที่อายุและความสามารถตามวัย เนื่องจากมี วุฒิภาวะและมีประสบการณ์ ตลอดจนมีความมั่นคงทางอารมณ์ที่มีความตั้งใจและสนใจ มีสมาธิที่จะทำกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ให้ได้ผลดี
2. เพื่อขยายประสบการณ์ในเรื่องคณิตศาสตร์ให้สอดคล้องกับระเบียบวิธีสอนในขั้นต่อไป เช่น เด็กจะเรียนรู้วิธีการบวกลบ เด็กจะต้องเรียนรู้และเข้าใจความหมายของตัวเลข สามารถนับเลขได้ รู้จักสังเกตเปรียบเทียบ การแยกหมู่ รวมหมู่ การเพิ่มขึ้นลดลงก่อน เพื่อความเข้าใจและเป็นการจัดระเบียบวิธีสอนให้เป็นไปตามบทเรียนตามลำดับที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้เด็กเข้าใจความหมายและใช้คำพูดเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ได้ถูกต้อง วิชาคณิตศาสตร์เป็นเรื่องราวของนามธรรม ซึ่งใช้ตัวเลขเครื่องหมายเป็นสัญลักษณ์ในการบันทึกและคิดคำนวณ ดังนั้น เด็กจะต้องเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น เลข 3 หมายถึง สัมสาม ผลมะนาว 3 ผล ดินสอ 3 แท่ง เลข 3 แทนจำนวนสาม มะนาว และดินสอ

4. เพื่อฝึกทักษะเบื้องต้นในการคิดคำนวณ โดยฝึกการเปรียบเทียบรูปทรงต่าง ๆ บอกความแตกต่างในเรื่องขนาด น้ำหนัก ระยะเวลา จำนวนของสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวได้ สามารถแยกของเป็นหมวดหมู่ แยกเป็นเรื่องลำดับใหญ่เล็ก สูงต่ำ แยกเป็นหม้อย่อยได้โดยการเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เด็กพร้อมที่จะคิดคำนวณในขั้นต่อไป

5. เพื่อฝึกให้เป็นคนมีเหตุผลละเอียดถี่ถ้วนรอบคอบ วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เป็นเหตุเป็นผล ผู้ที่จะเรียนคณิตศาสตร์ได้จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผล ให้เหตุผล หรือความเข้าใจในเรื่องความเป็นเหตุเป็นผล และวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ใช้ได้ตลอดชีวิต และชีวิตประจำวันของมนุษย์ จะต้องมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลแม่นยำ

6. เพื่อให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ กระทำแบบฝึกหัดทางคณิตศาสตร์ ควรจะเป็นปัญหาที่เกิดจากปัญหาของตัวเอง และควรจะได้ใช้อยู่เสมอ และทบทวนเสมอ จึงควรให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย เช่น ภาษาไทย เพลง นิทาน สุขศึกษา ศิลปะ สังคมศึกษา และอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจวิชาที่นำไปสัมพันธ์ด้วย

7. เพื่อให้มีใจรักวิชาคณิตศาสตร์ และชอบการค้นคว้า ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เกม เพลง เพื่อเร้าใจให้เด็กสนใจเกิดความสนุกสนาน และได้ความรู้โดยไม่รู้สึกตัว ทำให้เด็กกระตือรือร้นอยากเรียนรู้ อยากค้นคว้าเหตุผลด้วยตนเอง การค้นคว้าเหตุผลได้เองทำให้เข้าใจและจะได้เกิดความคิดภูมิใจอยากจะทำเหตุผลต่อไปอีก ดังนั้น การส่งเสริมให้เด็กรักวิชาคณิตศาสตร์ และชอบค้นคว้า จึงเป็นจุดประสงค์ในการสร้างเสริมประสบการณ์ด้านคณิตศาสตร์แก่เด็กอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญและให้ผลดียิ่ง

วโร เพ็งสวัสดิ์ (2542 : 59) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ ดังนี้

1. เพื่อให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับโลกทางด้านกายภาพก่อนเข้าไปสู่โลกของการคิดคำนวณ
2. เพื่อให้มีการพัฒนาทักษะด้านคณิตศาสตร์เบื้องต้น อันได้แก่ การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ การเรียงลำดับ การจัดการทำกราฟ การนับ การจัดการด้านจำนวน การสังเกต และการเพิ่มขึ้นและลดลง
3. เพื่อขยายประสบการณ์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ให้สอดคล้อง โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก
4. เพื่อฝึกทักษะเบื้องต้นในด้านการคิดคำนวณ โดยเสริมประสบการณ์แก่เด็กในการเปรียบเทียบรูปทรงต่าง ๆ บอกความแตกต่างของขนาด น้ำหนัก ระยะเวลา จำนวนของสิ่งของ ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก สามารถแยกหมวดหมู่เรียงลำดับใหญ่-เล็ก หรือ สูง – ต่ำ ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะคิดคำนวณในขั้นต่อไป

2.7 แนวคิดในการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 31) ได้กล่าวถึง คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ไว้ในแนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา ไว้ดังนี้

1. สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราสามารถแบ่งเป็นประเภท ชนิด ขนาด สี รูปร่าง
 2. เราสามารถนับสิ่งต่าง ๆ ว่ามีจำนวนเท่าใด
 3. เราเปรียบเทียบสิ่งของต่าง ๆ ตามขนาด จำนวน น้ำหนัก
 4. เราสามารถจัดเรียงลำดับสิ่งของตาม ขนาด ตำแหน่ง ลักษณะที่ตั้งได้
 5. เราสามารถเพิ่มหรือลดสิ่งของออกจากจำนวนสิ่งของที่เรามีอยู่
 6. เราใช้ตัวเลขในชีวิตประจำวัน เช่น เงิน โทรศัพท์ บ้านเลขที่
 7. สิ่งที่ช่วยเราในการวัดมีหลายอย่าง เช่น ไม้บรรทัด ถ้วยตวง ช้อนตวง บางอย่างเราอาจใช้การคาดคะเนหรือกะประมาณได้
 8. เราใช้เงินซื้อสิ่งของ เช่น อาหาร เสื้อผ้า ฯลฯ
 9. เราใช้เวลา เพื่อผูกเชื่อมโยงถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น เมื่อวานนี้ วันนี้ พรุ่งนี้ ตอนเช้า ตอนบ่าย ตอนเย็น ตอนค่ำ ตอนกลางคืน ตอนกลางวัน
- สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 26) ได้กำหนดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ไว้ คือ

1. การสังเกต – จำแนก และเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ตามสี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาณ น้ำหนัก ปริมาตร ความยาว ความสูง ระยะทาง
2. การจัดประเภทและหมวดหมู่สิ่งต่าง ๆ ตามรูปร่าง รูปทรง ขนาด ความยาว ความสูง และจำนวนได้
3. การเรียงลำดับ ตามขนาด ความยาว ความสูง ปริมาตร ระยะทาง ปริมาตร และ การจัดลำดับเวลา เหตุการณ์
4. การรู้ตำแหน่งสิ่งต่าง ๆ ข้างใน – ข้างนอก ข้างบน – ข้างล่าง ข้างหน้า – ข้างหลัง ระหว่าง
5. การชั่ง ตวง วัด และคาดคะเนได้
6. การนับปากเปล่า 1-30
7. การรู้ค่าจำนวน 1-10
8. การรู้ลำดับที่ 1-10
9. การเพิ่ม – ลด ภายในจำนวน 1-10

2.8 แนวทางการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

บุญเยี่ยม จิตรดอน (2532 : 243-244) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์แก่เด็กปฐมวัย สรุปได้ดังนี้

1. เด็กเรียนจากประสบการณ์ตรง จากของจริง ฉะนั้นการสอนจะต้องหาอุปกรณ์ ซึ่งเป็นของจริงให้มากที่สุด และเริ่มจากการสอนแบบรูปธรรมไปหานามธรรม คือ
 - 1.1 ขั้นใช้ของจริง เพื่อจะให้เด็กนับหรือเปรียบเทียบสิ่งของที่หามาให้เด็กนับหรือเปรียบเทียบ ควรเป็นจริง เช่น ผลไม้ ดินสอ

- 1.2 ขั้นใช้รูปภาพแทนของจริง ถ้าหาของจริงไม่ได้ก็เขียนรูปภาพแทน
- 1.3 ขั้นถึงรูปภาพ คือ สมมติเครื่องหมายต่าง ๆ แทนภาพหรือจำนวน ซึ่งจะให้ได้ก็นับหรือคิด
- 1.4 ขั้นนามธรรม ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายจึงจะใช้ตัวเลข เครื่องหมายบวก
2. เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ใกล้ตัวเด็ก จากง่ายไปหายาก
3. สร้างความเข้าใจและรู้ความหมายมากกว่าให้จำ โดยให้เด็กค้นคว้าด้วยตนเอง หัดตัดสินใจเอง โดยการถามให้เด็กคิดหาเหตุผลมาตัดสินใจตอบ
4. ฝึกให้คิดจากปัญหาในชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อขยายประสบการณ์ให้สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม
5. จัดกิจกรรมให้เกิดความสนุกสนานและได้รับความรู้ไปด้วย เช่น
 - 5.1 เล่นเกมต่อภาพ จับคู่ ต่อตัวเลข
 - 5.2 เล่นต่อบล็อก ซึ่งมีรูปร่างและขนาดต่าง ๆ
 - 5.3 การเล่นในมุมบ้าน เล่นขายของ
 - 5.4 แบ่งสิ่งของเครื่องใช้ แลกเปลี่ยนสิ่งของกัน
 - 5.5 ท่องคำคล้องจองเกี่ยวกับจำนวน
 - 5.6 ร้องเพลงเกี่ยวกับการนับ
 - 5.7 เล่นทายปัญหา และตอบปัญหาเขาวน
 - 5.8 การเล่นเกมคอมพิวเตอร์
6. จัดกิจกรรมให้เข้าใจในขั้นตอนให้มีประสบการณ์ให้มาก แล้วสรุปกฎเกณฑ์ที่จำเป็นอันดีสุดท้าย
7. จัดกิจกรรมทบทวนโดยตั้งคำถามให้ตอบปากเปล่า หรือสร้างเรื่องราวให้คิดซ้ำ ส่งเสริมให้เด็กคิดแก้ปัญหาและหาเหตุผลข้อเท็จจริง

2.9 ความหมายของความพร้อมทางคณิตศาสตร์

ความหมายของความพร้อมทางคณิตศาสตร์ หมายถึง ประสบการณ์หรือความรู้เบื้องต้นซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ เด็กควรจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับในเรื่องของการเปรียบเทียบการเรียงลำดับ การวัด การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่ง การนับ ก่อนที่เด็กจะเรียนเรื่องตัวเลขและวิธีคิดคำนวณ ประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์เปรียบเสมือนบันไดขั้นต้น ซึ่งช่วยเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะก้าวไปสู่ประสบการณ์พื้นฐานต่อไป (บุญเยี่ยม จิตรดอน. 2527 : 250)

จุดมุ่งหมายในการสร้างเสริมความพร้อมทางคณิตศาสตร์แก่เด็ก

บุญเยี่ยม จิตรดอน (2527 : 245 – 246) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสร้างเสริมความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

1. เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมที่จะเรียนคณิตศาสตร์เบื้องต้น หมายถึงเตรียมเด็กให้สามารถที่จะเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีเท่าอายุและความสามารถตามวัยอันเนื่องมาจากมีวุฒิภาวะและมี

ประสบการณ์อีกทั้งมีความมั่นคงทางอารมณ์ที่จะตั้งใจและสนใจมีสมาธิที่จะทำกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ให้ได้ผลดี

2. เพื่อขยายประสบการณ์ในเรื่องคณิตศาสตร์ให้สอดคล้องกับระเบียบวิธีสอนในชั้นสูง เช่น เด็กจะเรียนรู้วิธีบวกลบ เด็กจะต้องเรียนรู้และเข้าใจค่าและความหมายของตัวเลข สามารถนับเลขได้รู้จักสังเกตเปรียบเทียบ การแยกหมู่ รวมหมู่ การเพิ่มขึ้น ลดลงก่อน เพื่อความเข้าใจความหมายของบทเรียนนั้น ๆ

3. เพื่อให้เด็กเข้าใจความหมายและใช้คำพูดเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ได้ถูกต้อง เด็กต้องเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น เลขสามหมายถึงสาม 3 ผล มะนาว 3 ผล เลข 3 แทน จำนวนสามและมะนาว เป็นต้น

4. เพื่อฝึกทักษะเบื้องต้นในการคิดคำนวณ การเปรียบเทียบรูปร่างต่าง ๆ และบอกความแตกต่างในเรื่องของขนาด น้ำหนัก ระยะเวลา จำนวนสิ่งของที่รอบ ๆ ตัวได้ แยกของเป็นหมวดหมู่เรียงลำดับใหญ่เล็กสูงต่ำได้

5. เพื่อฝึกให้เด็กเป็นคนมีเหตุผลเสียคติถ่วงรอบคอบ วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่เป็นเหตุเป็นผล ผู้ที่เรียนคณิตศาสตร์ได้จำเป็นต้องผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผล ความสามารถในการใช้เหตุผลหรือความเข้าใจในเรื่องของความเป็นเหตุเป็นผล

6. เพื่อให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เพราะจำนวนเลขมีความหมายสำหรับเด็กมากจึงต้องให้ฝึกจากปัญหาของตัวเอง และควรจะได้ใช้อยู่เสมอ ทบทวนเสมอ ดังนั้นควรให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย เช่น ภาษาไทย เพลง นิทาน ศิลปะ

7. เพื่อให้มีใจรักวิชาคณิตศาสตร์และชอบการค้นคว้าควรพยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เกม เพลง เพื่อเร้าใจให้เด็กสนใจ เกิดความสนุกสนานและได้ความรู้โดยไม่รู้สีกตัว การค้นคว้าหาเหตุผลได้เองทำให้เข้าใจและจำได้เกิดความภาคภูมิใจอยากจะทำเหตุผลต่อไปอีก

จะเห็นได้ว่า หากเด็กได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเสมอ ๆ อีกทั้งได้รับการส่งเสริมความพร้อมในการคิดคำนวณเด็กก็จะชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์นี้ไปเอง

การที่ได้เตรียมความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ให้แก่เด็กดังกล่าวแล้ว เด็กจะเกิดความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้ (ยาวพา เฉชะคุปต์. 2528 : 102 – 103)

1. เกิดความคิดรวบยอดของวิชาคณิตศาสตร์
2. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
3. มีทักษะและวิธีการในการคิดคำนวณ
4. สร้างบรรยากาศในการคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ในตัวเด็ก
6. ส่งเสริมขบวนการในการสืบสวนสอบสวน
7. ส่งเสริมขบวนการคิดโดยใช้เหตุผล

2.10 จิตวิทยาในการสอนคณิตศาสตร์

วรินทร์า วัชรสิงห์ (2537 : 3-11) เพื่อให้การฝึกมีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences) นักเรียนย่อมมีความแตกต่างกันในด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และสังคม ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างเหล่านี้ เพื่อให้การฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเด็กได้รับประโยชน์เท่าเทียมกัน

2. จิตวิทยาในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

3. จิตวิทยาในการฝึกการทำซ้ำจะก่อให้เกิดการเรียนรู้บางครั้งอาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้น ในการฝึกที่มีคุณภาพ ควรพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

- คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ฝึกไปทีละเรื่อง
- ฝึกในสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้แล้ว
- ควรคำนึงถึงความยากง่ายในการฝึก

4. เรียนรู้ด้วยการกระทำ ควรให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเองนั้น เด็กจะจดจำได้นาน

5. เรียนเพื่อรู้ ให้ผู้เรียนได้เรียน และรู้จริง ทำให้งจริงในสิ่งที่เรียน ซึ่งบางครั้งผู้เรียนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาในการเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

6. ความพร้อม เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญเพราะถ้านักเรียนไม่มีความพร้อม เขาก็ไม่สามารถจะเรียนต่อไปได้ ครูจะต้องสำรวจความพร้อมของนักเรียนก่อน นักเรียนที่มีวัยต่างกัน ความพร้อมย่อมไม่เหมือนกัน ในการสอนคณิตศาสตร์ ครูจึงต้องตรวจสอบความพร้อมของนักเรียนอยู่เสมอ

7. การเสริมกำลังใจ การเสริมกำลังใจ เป็นเรื่องสำคัญในการสอน เพราะคนเรานั้นเมื่อทราบว่า พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเป็นที่ยอมรับ ย่อมทำให้เกิดกำลังใจการที่ครูชมนักเรียนในโอกาสอันเหมาะสมเช่น กล่าวคำชมว่า ดีมาก ดี เก่ง ฯลฯ หรือมีอาการยิ้ม พยักหน้า เหล่านี้ เป็นต้น

สุรัชย์ ขวัญเมือง (2522 : 227) ได้กล่าวถึง จิตวิทยาที่ใช้ในการสอนคณิตศาสตร์ ไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนที่จะสอนอยู่เสมอ
2. สอนจากสิ่งที่เด็กมีประสบการณ์หรือได้พบเห็นเสมอ
3. สอนจากง่ายไปหายาก
4. ให้เด็กฝึกทำหลาย ๆ ครั้ง จนกว่าจะคล่องและมีการทบทวนอยู่เสมอ
5. ต้องเรียนจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม
6. ควรให้กำลังใจเด็ก
7. คำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

อีฮรี และแอมมอน (Ehri and Ammon, 1974 : 516) ได้นำเด็กระดับอายุ 4-8 ปี จำนวน 40 คน จากสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันแห่งหนึ่งในเมืองโอ๊คแลนด์ (Oakland) เด็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ มาศึกษาความเข้าใจในความสัมพันธ์ของคำคู่ โดยให้เด็กดูภาพ 24 คู่ ภาพนั้นเป็นภาพวัตถุหรือทิวทัศน์ที่คุ้นเคยมาแล้ว และถามความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า สูงกว่า – สั้นกว่า ใหญ่กว่า – เล็กกว่า อ้วน – ผอม ซึ่งคำเหล่านี้อยู่ในรูปของประโยค เช่น “ปิ่นของเบรนสั้นกว่าของโจล์...” แล้วถามว่าปิ่นของใครไม่ยาวกว่า หรือ “จอห์นมีอินสอยาวกว่าบิลล์” ถามว่าดินสอของใครสั้นกว่า ผลการศึกษาปรากฏว่า เด็กระดับอายุ 4-5 ปี สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเกือบทุกข้อ และเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงรูปของคำคู่ในประโยคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับขนาด เช่น เล็กกว่า เปลี่ยนเป็น ไม่ใหญ่กว่า หรือยาวกว่าเปลี่ยนแปลงไม่สั้นกว่า ได้อย่างถูกต้อง และไม่พบความแตกต่างกันในระหว่างเพศของแต่ละระดับอายุเลย

แมสเซย์ (Massey, 1990 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางการอ่านและคณิตศาสตร์ของเด็กเกรด 1, 2 และ 3 กลุ่มทดลองเป็นเด็กมาจากโครงการพัฒนาพ่อ แม่ ลูก ในเวอร์จิเนีย กลุ่มควบคุมไม่เคยผ่านอนุบาลเลย เป็นเด็กด้อยโอกาส ซึ่งนำมาอยู่ด้วยกันไม่ต่ำกว่า 40 วัน ทำการทดสอบโดยครู พบว่า เด็กที่มีจากโครงการพัฒนา พ่อ แม่ ลูก จะได้รับการส่งเสริม ที่ดีในเรื่องของความพร้อมทางการอ่านและความพร้อมทางคณิตศาสตร์

งานวิจัยในประเทศ

วารุณี อัสวโกทิน (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มุ่งจัดการศึกษาโดยเน้นวิชาการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองตัดสินใจส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลที่เน้นวิชาการ ก็ด้วยเหตุผลเพื่อเตรียมเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนมาตรฐานดีเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นการเอาใจใส่ดูแลของครู สภาพแวดล้อมของอาคารเรียน และบริการอำนวยความสะดวกตามลำดับ

รัชณี สมประชา (2533 : 54-55) ได้ศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นน้ำ เล่นทราย โดยนำไปทดลองกับเด็กอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 อายุระหว่าง 4-5 ปี โรงเรียนเดชอนุสรณ์ จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 2 ห้องเรียน ๆ ละ 27 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 54 คน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นน้ำ เล่นทราย มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นน้ำ เล่นทราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ศรีสุดา กัมภีร์ภักดิ์ (2534 : 85-88) ได้ศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน กับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ทดลองกับเด็กอายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 30 คน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว และจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐานมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สูง

กว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลในการเปรียบเทียบ แต่ในการสังเกตไม่พบความแตกต่างกัน

คะนอง คนเล็ก (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน และสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนอนุบาล ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน และสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการเรียนการสอน พบว่า มีการสอนคณิตศาสตร์ ภาษาไทย พลศึกษา กิจกรรมในแต่ละวัน มีการแบ่งเวลาแน่นอน มีเวลานอนของนักเรียน หลักสูตร หรือแนวการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนเน้นทั้งวิชาการและการจัดประสบการณ์ เพื่อเตรียมความพร้อม มีการสอนภาษาอังกฤษ วิธีการวัดผลใช้แบบทดสอบ และการสังเกตด้านบุคลิกภาพ พบว่า ครูคนเดียวสอนประจำชั้น ตลอดถึงบุคลิกของครูที่สง่า และมีความมั่นใจในตนเอง แต่งกายสะอาด พุดจาสุภาพเรียบร้อย ให้ความสนใจสนทนเป็นกันเอง

วัชรารัตน์ พยัคฆ์เมธี (2546 : 73) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านครูและพี่เลี้ยงเด็ก ด้านอาหารและสุขภาพ ด้านความปลอดภัย ด้านการส่งเสริมภูมิปัญญา ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และด้านบริการอื่น ๆ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าสำหรับเด็กปฐมวัยการเรียนรู้คณิตศาสตร์หมายถึง การได้รับการจัดประสบการณ์เพื่อเตรียมความพร้อมและฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ให้เด็กสามารถ และมีสมรรถภาพ สำหรับการเรียนคณิตศาสตร์ เด็กควรได้รับการฝึกและการเตรียมความพร้อมในเรื่องของการสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนก ตัวเลข การนับ การเรียงลำดับ รูปทรง เป็นต้น เพื่อให้เด็กเป็นคนเก่งซึ่งผู้ปกครองย่อมมีความต้องการและปรารถนาที่จะให้เด็กที่ตนเองรักเป็นที่ชื่นชมของบุคคลอื่นและเป็นที่ยอมรับของสังคมต้องการให้เด็กในความดูแลประสบความสำเร็จ ทำให้ ผู้ปกครองมีความต้องการ โดยเฉพาะการเรียนที่เน้นวิชาการซึ่งจากการวิจัยของวารุณี อัสวโกสิน. (2531) ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร. (2534) คะนอง คนเล็ก. (2534) และวัชรารัตน์ พยัคฆ์เมธี. (2536) มี ตัวอย่างให้เห็นถึงความสนใจการเรียนของเด็กที่เน้นวิชาการ ซึ่งมักมีคณิตศาสตร์ รวมอยู่ด้วย ในขณะที่กระแสของความสนใจเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์กำลังเป็นที่นิยมในสังคมทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากหรือน้อยเพียงใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ในภาคตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี จันทบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา มีรายละเอียดในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ของจังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และระยอง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรทั้งหมดที่เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด 4 โรงเรียน โรงเรียนเอกชนในอำเภอเมือง 4 โรงเรียน โดยการคัดเลือกผู้ปกครองมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 60 คน ยกเว้นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดระยองใช้ผู้ปกครองเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน รวมผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 500 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ มาตราประมาณค่า 4 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย คำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลด้านปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ ของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scele) จำนวน 45 ข้อ ดังนี้

ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	จำนวน 15	ข้อ
ด้านทักษะคณิตศาสตร์	จำนวน 15	ข้อ
ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	จำนวน 15	ข้อ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 4 หมายความว่า มีความต้องการมากที่สุด
- 3 หมายความว่า มีความต้องการมาก
- 2 หมายความว่า มีความต้องการปานกลาง
- 1 หมายความว่า มีความต้องการน้อยหรือไม่ต้องการ

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียน คณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ในจังหวัดภาคตะวันออก แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์ ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์
2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบข้อคำถามและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ความถูกต้องเหมาะสมของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

- 2.1 อาจารย์จิตรา ชนะกุล หัวหน้าโปรแกรมการศึกษาศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- 2.2 อาจารย์เชิดชัย แก้วกนก ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านโคกลาน จังหวัดสระแก้ว
- 2.3 อาจารย์สราวดี เพ็งศรีโคตร ศึกษานิเทศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จังหวัดสระแก้ว
- 2.4 อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฝายประถม กรุงเทพฯ
- 2.5 อาจารย์อัครชัย ไบกุลลาบ อาจารย์กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นที่สอดคล้อง 3 ใน 5 จากแบบสอบถามทั้งหมด 45 ข้อ

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และได้นำมาหาคุณภาพเครื่องมือ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับเท่ากับ .98 แสดงในตารางที่ 1 (ดูได้จากภาคผนวก)

5. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้เพื่อเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 8 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัยโดยผ่านครูประจำชั้นให้กลุ่มตัวอย่างและผู้วิจัยเป็นผู้เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมด
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 ถึงวันที่ 20 ธันวาคม 2548 ใช้เวลาทั้งหมดจำนวน 35 วัน โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 500 ฉบับ เก็บแบบสอบถามคืน และตรวจสอบความถูกต้องทั้งหมด 485 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองด้านการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย มาวิเคราะห์ข้อมูลของค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยกำหนดคะแนนสำหรับการอ่านระดับความต้องการ ดังนี้
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการน้อยหรือไม่ต้องการ
 คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.00 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 2.01 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบัค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2545 : 131)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_X^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อของเครื่องมือวัด

S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

1) ค่าเฉลี่ย มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2521 : 36)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์.

2521 : 56)

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	จำนวนคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	กำลังสองของผลรวมคะแนนทั้งหมด

2.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว และทดสอบนัยสำคัญโดยใช้ F – test มีสูตรดังนี้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2521 : 109)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบเชฟเฟ (Scheffe') (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 248 ; อ้างอิงจาก Byrkit. 1975:276-277)

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_{Within})(2/n)}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F*	แทน	ค่าที่เปิดจากตาราง
	MS _{Within}	แทน	ค่า Mean square within group
	n	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยของจังหวัดในภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูลและการแปรผล ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยในจังหวัดทางภาคตะวันออก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยในจังหวัดทางภาคตะวันออก จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งส่งให้ผู้ปกครองจำนวน 500 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา และตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบได้ 485 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97 และนำมาแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
ความเกี่ยวข้องกับเด็ก		
พ่อ – แม่	459	94.63
ปู่ ย่า ตา ยาย	10	2.06
ญาติ	16	3.29
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	213	43.91
ปริญญาตรี	238	49.07
สูงกว่าปริญญาตรี	34	7.01
ฐานะทางเศรษฐกิจ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	100	20.62
ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท	130	26.8
มากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป	255	52.57
อาชีพ		
รับจ้าง/เกษตรกร	186	38.35
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	125	25.77
ธุรกิจส่วนตัว	127	26.18
อื่นๆ	47	9.69
ปัจจัยเสริม		
สอบแข่งขันเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	15	3.09
ต้องการให้ลูกเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย	433	89.27
เห็นคนอื่นส่งเสริมให้ลูกเรียนจึงส่งลูกเข้าเรียนด้วย	9	1.85
มีสถาบันสอนคณิตศาสตร์ที่ง่ายและสะดวกในการสอน	28	5.77
คณิตศาสตร์		

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็น พ่อ-แม่ จำนวน 459 คน คิดเป็นร้อยละ 94.63 ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07 และมีฐานะทางเศรษฐกิจมากกว่า 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 52.57 ทางด้านอาชีพ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง/เกษตรกร จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 26.18 ส่วนด้านปัจจัยเสริม พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้เด็กเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย จำนวน 433 คน คิดเป็นร้อยละ 89.27

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการเป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ความต้องการเกี่ยวกับการเรียน คณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	3.31	0.53	มาก
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	3.24	0.55	มาก
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	3.02	0.56	มาก
รวม	3.20	0.50	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากที่สุด ($\bar{X} = 3.31$)

2.2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกรายด้าน ดังแสดงในตาราง 4-6

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์

ความต้องการด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. สามารถนับเลขได้	3.54	.63	มากที่สุด
2. สามารถรู้ค่าจำนวน	3.38	.69	มาก
3. สามารถเขียนตัวเลข	3.38	.69	มาก
4. สามารถบวกเลขได้อย่างน้อย 1 หลัก	3.19	.78	มาก
5. สามารถลบเลขได้อย่างน้อย 1 หลัก	3.14	.82	มาก
6. มีความรู้ความสามารถเรื่องการลดลงและการเพิ่มขึ้น	3.07	.81	มาก
7. สามารถอ่านตัวเลขได้	3.54	.64	มากที่สุด
8. สามารถทอนเงินได้	3.00	.85	มาก
9. เด็กได้รับการทดสอบความรู้ทางคณิตศาสตร์อยู่เสมอ	3.12	.78	มาก
10. รู้จักเปรียบเทียบสิ่งของที่เหมือนกัน	3.41	.69	มาก
11. รู้จักเปรียบเทียบสิ่งของที่แตกต่างกัน	3.42	.67	มาก
12. สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ ก่อน-หลัง	3.36	.71	มาก
13. บอกรูปทรงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ได้	3.43	.68	มาก
14. มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน	3.35	.68	มาก
15. เข้าใจเกี่ยวกับระยะใกล้-ไกล	3.33	.70	มาก
รวม	3.31	.53	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการของผู้ปกครองมีมากที่สุด คือข้อ 1 ผู้ปกครองต้องการให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการนับเลข และข้อ 7 ต้องการให้เด็กสามารถอ่านตัวเลขได้ ($\bar{X} = 3.54$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

ความต้องการ ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. บอกตำแหน่ง บน ล่าง หน้า หลัง นอก ใน	3.36	.65	มาก
2. จัดประเภท จำแนก แยกแยะ ได้	3.25	.69	มาก
3. รู้จักสัญลักษณ์ตัวเลข แทนค่าจำนวน	3.24	.72	มาก
4. รู้จักการวัดขนาดสั้น-ยาว	3.23	.73	มาก
5. สามารถเรียงลำดับ ขนาด	3.33	.69	มาก
6. สามารถเรียงลำดับ จำนวน หรือตัวเลข	3.39	.65	มาก
7. สามารถจับคู่สิ่งของที่เหมือนกัน หรือประเภท/ชนิดเดียวกัน	3.42	.65	มาก
8. ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของสิ่งต่างๆ	3.26	.72	มาก
9. มีทักษะความเข้าใจเกี่ยวกับมิติสัมพันธ์	2.95	.77	มาก
10. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเวลา	3.14	.76	มาก
11. มีทักษะด้านการสังเกต เปรียบเทียบ	3.34	.68	มาก
12. รู้จักบอกความมาก น้อย เท่ากัน ของจำนวน	3.35	.68	มาก
13. นับเป็น	3.51	.63	มากที่สุด
14. มีทักษะด้านการคาดคะเน	2.89	.83	มาก
15. เข้าใจในเรื่องของทิศทาง	2.90	.81	มาก
รวม	3.24	.55	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวข้องกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกเป็นรายด้าน ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความต้องการของผู้ปกครองมากที่สุด 1 ข้อ คือ ต้องการให้เด็กปฐมวัยนับเป็น รองลงมาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$ และ 3.39) คือข้อ 7 และข้อ 6 ต้องการให้เด็กจับคู่สิ่งของและเรียงลำดับตัวเลข/จำนวน ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์

ความต้องการด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นคณิตศาสตร์	3.12	.73	มาก
2. จัดครูสำหรับส่งเสริมความรู้ทางคณิตศาสตร์โดยเฉพาะ	3.06	.76	มาก
3. จัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมฝึกคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย	3.20	.75	มาก
4. ต้องการให้สอดแทรกความรู้ทางคณิตศาสตร์ไว้ในทุกกิจกรรม	2.96	.81	มาก
5. ต้องการให้โรงเรียนจัดการสอนพิเศษคณิตศาสตร์	2.72	.82	มาก
6. ผู้ปกครองต้องการสอนพิเศษให้เด็กเองเมื่ออยู่ที่บ้าน	2.70	.86	มาก
7. ต้องการให้โรงเรียนจัดการบ้านเลขคณิต	2.92	.82	มาก
8. ต้องการให้โรงเรียนจัดโปรแกรมการสอนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กให้กับผู้ปกครอง	2.66	.89	มาก
9. ต้องการให้จัดการเรียนด้วยการใช้แบบฝึกคณิตศาสตร์	2.96	.76	มาก
10. ต้องการให้มีครูสอนคณิตศาสตร์แบบตัวต่อตัว	2.53	.92	มาก
11. ต้องการให้โรงเรียนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ แบบฝึกที่น่าสนใจมาใช้กับเด็ก	3.39	.68	มาก
12. ต้องการให้โรงเรียนสอนโดยใช้ ชุดการสอนคณิตศาสตร์เบื้องต้น สำหรับเด็กที่เป็นที่นิยม	3.16	.77	มาก
13. ต้องการให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ด้วยการลงมือปฏิบัติ	3.34	.69	มาก
14. ต้องการให้ครูจัดบรรยากาศการเรียนคณิตศาสตร์ที่ไม่เคร่งเครียด	3.48	.66	มาก
15. ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์	3.03	.78	มาก
รวม	3.02	.56	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวข้องกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดย 3 อันดับแรก คือข้อ

14, 11 และ 13 คือต้องการให้เด็กปฐมวัยได้รับบรรยากาศการเรียนรู้ที่ไม่เคร่งเครียด มีสื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจ และได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.48, 3.39, \text{และ } 3.34$ ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยน่าจะสนใจเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยมาเปรียบเทียบกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว จำแนกตามตัวแปรดังนี้

3.1 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็ก ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็ก

ความต้องการของผู้ปกครอง		พ่อ-แม่ (N=459)	ปู่ ย่า ตา ยาย (N=10)	ญาติ (N=16)
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.32	3.00	3.37
	S.D.	0.53	0.53	0.66
	ระดับ	มาก	มาก	มาก
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.24	2.89	3.36
	S.D.	0.54	0.52	0.68
	ระดับ	มาก	มาก	มาก
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.02	2.75	3.15
	S.D.	0.55	0.56	0.75
	ระดับ	มาก	มาก	มาก
ความต้องการโดยรวม	$\bar{X}$	3.20	2.88	3.29
	S.D.	0.49	0.49	0.64
	ระดับ	มาก	มาก	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีความเกี่ยวข้องเป็น ญาติ, พ่อ-แม่, และปู่ ย่า ตา ยาย มีความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.29, 3.20$ และ 2.88) ตามลำดับ

3.2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา ดังแสดงในตาราง 8- 10

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียน
คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา ดังแสดงในตาราง 8- 10

ความต้องการของผู้ปกครอง		ต่ำกว่า ปริญญาตรี (N=213)	ปริญญาตรี (N=238)	สูงกว่า ปริญญาตรี (N=34)
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$ S.D. ระดับ	3.24 0.57 มาก	3.37 0.49 มาก	3.38 0.50 มาก
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$ S.D. ระดับ	3.18 0.56 มาก	3.27 0.55 มาก	3.38 0.46 มาก
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	$\bar{X}$ S.D. ระดับ	2.98 0.58 มาก	3.05 0.55 มาก	3.06 0.49 มาก
ความต้องการโดยรวม	$\bar{X}$ S.D. ระดับ	3.15 0.51 มาก	3.23 0.49 มาก	3.27 0.43 มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา
เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมากเมื่อ
จำแนกเป็นรายด้านปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการเกี่ยวกับการ
เรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
และด้านการเสริมทักษะ สูงกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.27$) ส่วน
ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับความต้องการน้อย ($\bar{X} = 3.15$)

ตาราง 9 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	2.11	2	1.06	3.80	0.02*
ภายในกลุ่ม	133.69	480	0.28		
รวม	135.80	482			
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	1.71	2	0.85	2.83	0.06
ภายในกลุ่ม	144.92	481	0.30		
รวม	146.62	483			
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	0.47	2	0.24	0.75	0.47
ภายในกลุ่ม	146.07	466	0.31		
รวม	146.55	468			
ความต้องการโดยรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.00	2	0.50	2.05	0.13
ภายในกลุ่ม	113.07	463	0.24		
รวม	114.07	465			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ผู้ปกครองมีความต้องการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ผู้ปกครองมีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.24		.13*	.15*
ปริญญาตรี	3.37			.02
สูงกว่าปริญญาตรี	3.38			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์แตกต่างจาก ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน ดังแสดงในตาราง 11- 12

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเฉลี่ยต่อเดือน

ความต้องการของผู้ปกครอง		ต่ำกว่า10,000 บาท (N=100)	10,000 – 15,000 บาท (N=130)	มากกว่า 15,000 บาท (N=255)
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.16	3.34	3.36
	S.D.	0.61	0.53	0.48
	ระดับ	มาก	มาก	มาก
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.13	3.26	3.27
	S.D.	0.56	0.57	0.54
	ระดับ	มาก	มาก	มาก
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	2.96	3.04	3.03
	S.D.	0.63	0.53	0.55
	ระดับ	มาก	มาก	มาก
ความต้องการโดยรวม	$\bar{X}$	3.10	3.22	3.23
	S.D.	0.54	0.49	0.47
	ระดับ	มาก	มาก	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจปรากฏว่าด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์และด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมากกว่า 15,000 บาทต่อเดือนมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 และตั้งแต่ 10,001-15,000 บาท ($\bar{X} = 3.36$ และ 3.27) ตามลำดับ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย
จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	2.87	2	1.44	5.18	0.01*
ภายในกลุ่ม	132.93	480	0.28		
รวม	135.80	482			
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	1.53	2	0.77	2.54	0.08
ภายในกลุ่ม	145.09	481	0.30		
รวม	146.62	483			
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	0.39	2	0.20	0.63	0.53
ภายในกลุ่ม	146.15	466	0.31		
รวม	146.55	468			
ความต้องการโดยรวม					
ระหว่างกลุ่ม	1.20	2	0.60	2.46	0.09
ภายในกลุ่ม	112.87	463	0.24		
รวม	114.07	465			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ

ฐานะทางเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10,000	10,001-15,000	มากกว่า 15,000
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.16		.18*	.20*
10,001 – 15,000 บาท	3.34			.02
สูงกว่า 15,000 บาท	3.36			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท และตั้งแต่ 15,000 บาท ขึ้นไป มีความต้องการด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย แตกต่างกับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพ ดังแสดงในตาราง 14- 15

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการของผู้ปกครอง		รับจ้าง/ เกษตรกร (N=186)	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ (N=125)	ธุรกิจ ส่วนตัว (N=127)	อื่น ๆ (N=47)
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.30	3.36	3.30	3.25
	S.D.	0.53	0.51	0.50	0.68
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.23	3.30	3.20	3.22
	S.D.	0.56	0.54	0.57	0.51
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.05	3.09	2.95	2.90
	S.D.	0.56	0.52	0.58	0.60
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
ความต้องการโดยรวม	$\bar{X}$	3.20	3.25	3.16	3.14
	S.D.	0.50	0.48	0.50	0.52
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครอง ที่มีอาชีพ รับราชการ, รับจ้าง/เกษตรกร, ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ มีความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครองพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ สูงกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ($\bar{X} = 3.36, 3.30, 3.09$) ตามลำดับ

ตาราง 15 เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	0.58	3	0.19	0.68	0.56
ภายในกลุ่ม	135.23	479	0.28		
รวม	135.80	482			
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	0.69	3	0.23	0.76	0.52
ภายในกลุ่ม	145.93	480	0.30		
รวม	146.62	483			
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์					
ระหว่างกลุ่ม	1.83	3.00	0.61	1.96	0.12
ภายในกลุ่ม	144.72	465	0.31		
รวม	146.55	468			
ความต้องการโดยรวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.75	3	0.25	1.02	0.39
ภายในกลุ่ม	113.32	462	0.25		
รวม	114.07	465			

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการ ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยเสริม ดังแสดงในตาราง 16- 17

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียน
คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยเสริม

ความต้องการของผู้ปกครอง		สอบเข้า ป.1 (N=15)	เก่ง คณิตศาสตร์ (N=433)	ตาม ผู้อื่น (N=9)	มีสถาบัน สอน คณิตศาสตร์ (N=28)
1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.28	3.32	3.27	3.23
	S.D.	0.51	0.53	0.77	0.49
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	3.06	3.25	3.35	3.14
	S.D.	0.84	0.54	0.61	0.45
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์	$\bar{X}$	2.89	3.03	2.99	2.95
	S.D.	0.91	0.55	0.71	0.43
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก
ความต้องการโดยรวม	$\bar{X}$	3.07	3.21	3.20	3.11
	S.D.	0.74	0.49	0.68	0.40
	ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่า ความต้องการของผู้ปกครอง ตามปัจจัยเสริมโดยรวมและ
จำแนกตามปัจจัยเสริมพบว่าความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.21, 3.20, 3.11$ และ 3.07 ตามลำดับ)
และปัจจัยเสริมที่มีผลต่อความต้องการของผู้ปกครองมากที่สุดคือต้องการให้เด็กเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่
ปฐมวัย ($\bar{X} = 3.21$)

ตาราง 17 แสดงระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
จำแนกตามปัจจัยเสริม

ปัจจัยเสริม	N	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ร้อยละ
1. สอบแข่งขันเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	15	3.07	0.74	มาก	3.09
2. ต้องการให้ลูกเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย	433	3.21	0.49	มาก	89.27
3. เห็นคนอื่นส่งเสริมให้ลูกเรียนจึงส่งลูกเข้าเรียนด้วย	9	3.20	0.68	มาก	1.85
4. มีสถาบันสอนคณิตศาสตร์ที่ง่ายและสะดวกในการสอนคณิตศาสตร์	28	3.11	0.40	มาก	5.77
รวม					100

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง พบว่าเกี่ยวกับปัจจัยเสริมที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีจำนวนผู้ปกครองมากที่สุดถึง 433 คน หรือร้อยละ 89.27 ที่ต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนคณิตศาสตร์เพราะต้องการให้เด็กเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย และปัจจัยเสริมในระดับรองลงมาคือมีสถาบันการสอนคณิตศาสตร์ที่ง่ายและสะดวก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ในจังหวัดทางภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็ก ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพของผู้ปกครอง และปัจจัยเสริม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ในโรงเรียนของภาครัฐและเอกชน ของจังหวัดทางชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนผู้ปกครอง 500 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานทางของครอบครัว
3. เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมที่มีอิทธิพลต่อความต้องการ ทำให้ผู้ปกครองต้องการให้เด็กปฐมวัยเรียนคณิตศาสตร์

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน มีความต้องการด้านการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการด้านการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน
3. ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการด้านการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างข้างต้น โดยการแจกแบบสอบถาม ไปจำนวน 500 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 485 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ในจังหวัดทางภาคตะวันออก มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .98 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยมีลักษณะแบบประมาณค่า 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows และใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นคำถามความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ปัจจัยเสริม

เมื่อผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อแล้ว นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี LSD. (Fisher's Least - Significant Different) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยพื้นฐานของผู้ปกครองผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเด็กในฐานะของ พ่อ- แม่ ซึ่งมีเป็นจำนวนมากถึง 459 คน คิดเป็นร้อยละ 94.63 ของผู้ปกครองทั้งหมด และระดับการศึกษา ส่วนใหญ่พบว่าผู้ปกครองมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 43.91 ฐานะทางเศรษฐกิจหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง เห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย มากกว่า 15,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 52.57 และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง หรือเกษตรกร จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 38.35 รองลงมามีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 26.18 ของผู้ปกครองทั้งหมด ส่วนทางด้านปัจจัยเสริมนั้น

พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้ลูกเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ระดับปฐมวัย มีจำนวนถึง 433 คน คิดเป็นร้อยละ 89.27

2. ระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ในภาพรวมและการจำแนกรายด้าน ผู้ปกครองมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย จำแนกตามปัจจัยเสริมที่มีผลต่อความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าปัจจัยเสริมที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครองคือต้องการให้เด็กเก่งตั้งแต่ปฐมวัยอยู่ในระดับมาก จำนวน 433 คน คิดเป็นร้อยละ 89.27 ของจำนวนผู้ปกครองทั้งหมด

อภิปรายผล

จากการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยจำแนกการอภิปรายผลออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1)ระดับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย และ 2) เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับ การเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย

1. ระดับ ความต้องการของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยรวมปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อ นำมา จำแนกเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกันในด้านของเกี่ยวข้องกับเด็ก อาชีพ แตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน ซึ่งสามารถ อภิปรายผลได้ว่าผู้ปกครองมองเห็นความจำเป็นของการเรียนคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยว่าเป็นพื้นฐานในการคิดของเด็กเป็นสิ่งที่เด็กจะต้องพบปะในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นิตยา ประพุดติกิจ. (2541: 3) ที่ว่า คณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่เด็กเรียนจากประสบการณ์ มีโอกาสเรียนรู้แก้ปัญหา พัฒนาความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น อีก ประการหนึ่ง เป็นไปได้ว่าผู้ปกครอง อาจคาดหวังว่า การจัดกิจกรรมการเรียนสอนของโรงเรียนหรือสถานศึกษาสามารถเตรียมความพร้อมของเด็กให้เติบโตตามทิศทางที่พึงประสงค์ได้ และการให้เด็กเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัยนั้นเป็นพื้นฐาน ที่จะช่วยให้เด็กก้าวไปสู่ประสบการณ์ใหม่ที่สูงขึ้นและเชื่อว่าจะทำให้เด็กเรียนเก่งในอนาคต ต่อไป และการที่เด็กเป็นคนเก่งตั้งแต่ปฐมวัยนั้น ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจว่าเด็กที่อยู่ในความดูแลนั้นเป็นคนเก่งและเป็นที่ยอมรับของคนอื่น จนทำให้เกิดค่านิยมของคนในสังคมไทยที่ มักจะชื่นชมและให้การยอมรับกับผู้ประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหน้าที่การงาน การเล่าเรียนของบุตร หลาน กระทั่งความสามารถในการเรียนของเด็กหากมีมากและประสบความสำเร็จก็จะได้รับการยกย่อง ในสังคมไทย ปัจจุบันจึงนิยมส่งบุตร หลานเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ เพื่อเด็กจะเป็นคนเก่งและเพื่อควมมีหน้ามีตาในสังคม (ทัศนีย์ ทองสว่าง. 2537: 72) ผู้ปกครองจึงต้องการให้มีการ

ส่งเสริมด้านคณิตศาสตร์ให้กับเด็กตั้งแต่ปฐมวัย เพราะนั่นคือ โอกาสที่ดีของเด็ก ที่จะได้รับการฝึกและเป็นคนเก่ง ตั้งแต่ปฐมวัย และพร้อมสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากในทุกๆด้าน ดังที่บุญเยี่ยม จิตดอน. (2526 : 250) กล่าวว่า สำหรับเด็กปฐมวัยคณิตศาสตร์เป็นความรู้พื้นฐานที่นำไปสู่การเรียนคณิตศาสตร์ในระดับที่สูงขึ้น

จากความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย เมื่อนำมาพิจารณาในแต่ละด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ผู้ปกครองมีความต้องการให้ เด็กปฐมวัยมีความพร้อมทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของตัวเลข คือมีความต้องการให้เด็กปฐมวัยสามารถนับเลขและอ่านตัวเลขได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า เด็กปฐมวัยควรได้รับการเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับการนับจำนวน และความรู้ค่า หมายความว่า ความหมายของจำนวน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 253 : 4) ผู้ปกครองเชื่อว่าเด็กปฐมวัยควรอ่านตัวเลขและนับเลขได้เป็นอย่างดีซึ่งตามพัฒนาการเด็กปฐมวัยแล้วพบว่าเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3-4 ปี สามารถนับตัวเลขด้วยปากเปล่าได้ และเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 4-5 ปี สามารถนับตัวเลขได้ตั้งแต่ 1 -30 แต่ ในด้านของผู้ปกครองนั้นมักมีความคาดหวังกับการจัดการเรียนของโรงเรียนโดยการมุ่งเน้นทางวิชาการและโรงเรียนประเภทเน้นวิชาการ มักจะเป็นที่นิยมของผู้ปกครองดังเช่นงานวิจัยของวารุณี อัสวโกสิน. (2531: 58) พบว่าโรงเรียนที่มุ่งเน้นทางวิชาการจะเป็นที่นิยมของผู้ปกครองที่ต้องการเตรียมเด็กเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนมาตรฐานดีเป็นที่ยอมรับมาช้านาน ผู้ปกครองคำนึงถึงความสำคัญ ของความเข้มแข็งทางวิชาการเพื่อคาดหวัง ผลทางการศึกษาในระยะยาวนั้นคือมุ่งกดดันในด้านวิชาการไปจนถึงการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ดังนั้นผู้ปกครองจึงให้ความสำคัญกับการเรียนคณิตศาสตร์ เพราะนอกจากคณิตศาสตร์จะเกี่ยวข้องอยู่ในชีวิตประจำวันของเด็กแล้ว ผู้ปกครองยังมองเห็นความสำคัญของคณิตศาสตร์ ว่ายังเป็นเครื่องมือนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการในด้านอื่น ความเจริญในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนเป็นพื้นฐานสำหรับการค้นคว้าวิจัยทุกประเภท ความเจริญในด้านวิทยาการทุกแขนง ล้วนจำเป็นต้องอาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น (บุญทัน อยู่ชมบุญ. 2529:1) ด้วยปัจจัย ดังกล่าวถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านของความเกี่ยวข้องของเด็ก แตกต่างกันในเรื่องของระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ และด้านปัจจัยเสริม ต่างก็มีความต้องการไปในทิศทางเดียวกันคือ ต้องการให้เด็กเป็นคนเก่ง ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมประสบการณ์ทางการศึกษาคณิตศาสตร์ อย่างดีที่สุดเพื่อให้เด็ก ที่อยู่ใน การดูแลเติบโตขึ้นเป็น ทรัพยากรบุคคลที่มีค่าในอนาคต

2. ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ผู้ปกครองมีความต้องการให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการนับอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการวิจัยพบว่า ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการ เรียนคณิตศาสตร์ ของเด็กปฐมวัย นั้นนอกจากจะต้องการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการนับแล้วในด้านการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ผู้ปกครองยังมีความต้องการให้เด็กรู้จักการสังเกตเปรียบเทียบ จำแนกแยกแยะ และมีความสามารถในการรู้จักตำแหน่งบน ล่าง หน้า หลัง ใน นอก ซึ่ง เด็กปฐมวัยสามารถพบเจอ ได้ยิน ได้สัมผัส ได้เห็น

ในชีวิตประจำวันทำให้ผู้ปกครองให้ความสำคัญและมองเห็นความจำเป็นเกี่ยวกับการเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับตัวเลข การนับ การสังเกต จำแนก แยกแยะ ตำแหน่ง ต่าง ๆ ในเด็กปฐมวัยเพราะไม่สามารถแยกเด็ก ออกจากสิ่งที่กล่าวมาได้ ในการดำเนินชีวิตแต่ละวันของวัยอนุบาลซึ่งเป็นวัยเริ่มต้นการเรียนรู้ และเป็นวัยที่เรียนรู้ด้วยการกระทำ เรียนรู้ด้วยการเล่น เรียนรู้จากสิ่งง่าย ๆ ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อัญชลี แจ่มเจริญ. (2526:121) ที่กล่าวว่า สำหรับเด็กปฐมวัยคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่เด็กจะต้องได้รับการฝึกเกี่ยวกับการสังเกต การเปรียบเทียบ จำนวน ก่อนที่จะเรียนคณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษา และคำกล่าวของนิตยา ประพุดกิจ. (2541) ที่ว่าการเรียนคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อขยายประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ให้สอดคล้องกันโดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก (วาโร เพ็งสวัสดิ์.2542:59))

จะเห็นว่า เด็กสามารถเรียนคณิตศาสตร์ได้ตั้งแต่ปฐมวัยโดยเรียนจากเรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และจากการวิจัยพบว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องของตัวเลข จำนวน การสังเกตเปรียบเทียบ การจำแนกแยกแยะ และการรู้จักตำแหน่ง บน ล่าง หน้า หลังซึ่งเด็กจำเป็นต้องนำไปใช้ในชีวิตแต่ละวัน

3. ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการให้ครูจัดบรรยากาศของการเรียนคณิตศาสตร์ที่ไม่เคร่งเครียด และมีสื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจ และในการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์นั้นผู้ปกครองต้องการให้เด็กได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติด้วยตนเองที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองมีความเชื่อว่าคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ยาก และเป็นการเรียนที่เคร่งเครียด น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ และเด็กส่วนใหญ่ไม่ชอบที่จะเรียนคณิตศาสตร์ แต่ถ้ามีการปรับบรรยากาศในการเรียน มีสื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจ ทันสมัย และเด็กมีโอกาสเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ หยิบ จับ ด้วยตัวเอง จะทำให้การเรียนคณิตศาสตร์น่าสนใจมากขึ้น ซึ่งผู้ปกครองมีความปรารถนาที่จะเห็นเด็กปฐมวัยสนใจที่จะเรียนคณิตศาสตร์ โดยมีครูเป็นผู้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ดังที่ วินิช บรรจงและคนอื่น ๆ. (2516:33) กล่าวว่า การจัดสภาพในการเรียนให้เป็นที่น่ารื่นรมย์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม และให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนให้มากที่สุด จะทำให้เด็กสนุกและอยากเรียน นอกจากนี้แล้วสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เรียนรู้ด้วยการเล่น การแตะต้องสัมผัส การทดลอง การเลียนแบบ ดังนั้นการได้ลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง และอยู่ในบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นและมีความสุขมีอิสระและเป็นไปตามธรรมชาติของวัย จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้ (จรรยา สุวรรณทัต.2543:15)การจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ที่เหมาะสมกับความต้องการตามวัยและเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง จะทำให้เด็กเดินไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนได้ ดังนั้นเพื่อให้เด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จในการเรียนคณิตศาสตร์จึงควรให้เป็นลักษณะของการเรียนปนเล่น และเป็นไปในรูปแบบของการเตรียมความพร้อมให้เกิดทักษะและความคิดรวบยอดในทางคณิตศาสตร์ และการใช้สื่อที่น่าสนใจ ทำให้ผู้ปกครองเชื่อว่าจะทำให้เด็กเรียนคณิตศาสตร์ได้ดี และมีความสุข ทั้งนี้เพราะสื่อการเรียนจะเป็นตัวช่วยครูในการถ่ายทอดความรู้ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและสื่อจำเป็นต้องมีความหลากหลายเพราะไม่มีเด็กคนไหนเรียนรู้ได้ดีจากประสบการณ์เดียว (สมหวัง คุรุรัตน์.2535:9) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ

รัชนี้ สมประชา. (2533:54) ที่พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมที่หลากหลายด้วยการเล่นน้ำ เล่นทราย มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้น และสอดคล้องกับการวิจัยของศรีสุดา คัมภีร์ภัทร. (2534:86) ที่พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐานมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเห็นว่าการเรียนคณิตศาสตร์ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและอยู่ในบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ อบอุ่นและมีความสุข มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ เด็กมีโอกาสเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เป็นปัจจัยเสริมทักษะแห่งการเรียนรู้ที่ผู้ปกครองต้องการและเชื่อว่าจะสามารถพัฒนาการเรียนคณิตศาสตร์ การฝึกทักษะพื้นฐานและการเตรียมความพร้อมทางด้านคณิตศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัยอย่างดีที่สุด

2. เปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จำแนกตามความเกี่ยวข้องกับเด็กแตกต่างกัน มีอาชีพแตกต่างกัน แต่มีความต้องการด้านปัจจัยเสริมเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กไม่ว่าจะเป็นพ่อ-แม่-ปู่-ย่า-ตา-ยายและญาติ แม้จะมีความแตกต่างกันในด้านของอาชีพแต่ที่ทุกคนมีและไม่แตกต่างกันเลยก็คือความรัก ความปรารถนาดี ความรู้สึกเอ็นดูต่อบุตรหลานหรือเด็กที่อยู่ในความดูแล และทุกคนย่อมต้องการเห็นเด็กเติบโตขึ้นมาเป็นคนเก่ง คนดี และคนที่มีความสุข ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ผู้ปกครองที่มีปัจจัยพื้นฐานแตกต่างกันแต่ก็มีความต้องการที่เหมือนกันคือต้องการให้เด็กมีโอกาสทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ต้องการให้เด็กมีโอกาสทางการศึกษาที่ดีดังที่ กุลยา ดันดิผลาชีวะ.(2542) ได้กล่าวว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองไม่ได้มีหน้าที่เพียงแต่ดูแลเลี้ยงดูเด็กให้เติบโต แต่ต้องส่งเสริมให้เด็กเป็นคนดีของสังคม ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาที่ดี สำหรับการเรียนคณิตศาสตร์นั้นเป็นที่ยอมรับว่าคณิตศาสตร์เป็นสิ่งที่เด็กไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ในชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก มีเรื่องของจำนวน ตัวเลข การเปรียบเทียบ ขนาด และอื่น ๆ ในทางคณิตศาสตร์ ผู้ปกครอง จึงมีความต้องการให้เด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์ที่ดี โดยเฉพาะทางด้านการเตรียมความพร้อมและด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมและมีทักษะพื้นฐานในด้านที่เกี่ยวกับตัวเลข การนับจำนวน ซึ่งตรงกับ อัญชลี แจ่มเจริญ.(2526:121) ที่กล่าวว่าเด็กปฐมวัยควรได้รับการฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวกับการสังเกต จำนวน ขนาด เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา นอกจากนี้แล้วคณิตศาสตร์ยังส่งเสริมให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต ช่างคิด และมีเหตุผล ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีของการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ปกครองทุกคนแม้จะมีความแตกต่างกันในฐานะที่เกี่ยวข้องกับเด็ก มีอาชีพที่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่ต้องการให้เด็กได้รับจากการเตรียมความพร้อมและการฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็กนั้นไม่แตกต่างกัน คือต้องการให้เด็กเก่งคณิตศาสตร์ ตั้งแต่ปฐมวัย

ในด้านที่เกี่ยวกับระดับการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์สูงกว่า พ่อ – แม่ ที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความเชื่อในด้านของการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์มากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีว่าเด็กจะเป็นคนเก่งคณิตศาสตร์ได้นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของการเตรียมความพร้อม อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาทักษะ ฝึกทักษะ ซึ่งนั่นแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของहरषा नलवलषर. (2525:119) ที่ว่าสำหรับเด็กปฐมวัย คณิตศาสตร์คือการที่เด็กได้กระทำและสำรวจ มีประสบการณ์ ทางคณิตศาสตร์ด้านกายภาพก่อนที่จะเข้าสู่โลกของการคิดที่เป็นนามธรรม และเป็นไปตามคำกล่าวที่ว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาดี ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดู ช่วยเหลือแนะนำดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า (น้อมฤดี จงพยุหะ และคณะ. (2518) และ สอดคล้อง กับ งานวิจัยของ วรกรรม พยัณเมธ. (2546:275) ที่สรุปว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการด้านการจัดการศึกษาระดับประถมแตกต่างกัน ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงควรจัดการเตรียมความทางด้านต่างๆให้กับเด็กอย่างเหมาะสม เพราะผู้ปกครองมีความต้องการมากที่จะให้เด็กที่อยู่ในความดูแลได้รับการจัดการศึกษาที่เหมาะสมและส่งผลให้เด็กเป็นเด็กเก่งในอนาคต ดังนั้นผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจึงมีระดับความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กต่างกัน

ในด้านที่เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.10$) นำเอาเวลาไปใส่ใจกับเรื่องของการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัวมากกว่าที่จะสนใจว่าเด็กปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาทางด้านคณิตศาสตร์อย่างไรและเด็กจำเป็นต้องได้รับการฝึกทักษะในด้านใดบ้าง ผู้ปกครองจำเป็นต้องเอาเวลาไปทุ่มเทให้กับการทำงาน หารายได้เพื่อเลี้ยงชีพ การมีรายได้มาจุนเจือครอบครัวถือว่าเป็นภาระที่ยิ่งใหญ่ มากกว่าการเรียนของเด็กปฐมวัยซึ่งมองว่ายังไม่จำเป็นมากนัก ผู้ปกครองจึงฝากการเรียนของเด็กปฐมวัย ไว้กับครู และโรงเรียน โรงเรียนจัดให้หรือไม่จัดอย่างไรก็อย่างนั้นไม่เรียกร้องและไม่แสดงความต้องการอย่างชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ซึ่งจะไม่ห่วงในเรื่องของการประกอบอาชีพ ไม่ห่วงในเรื่องของเศรษฐกิจภายในครัวเรือน ไม่ห่วงเรื่องค่าครองชีพที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตแต่ละวัน และเมื่อมีรายได้แตกต่างกันผู้ปกครองย่อมมีระดับทางการศึกษาที่แตกต่างกันด้วยพื้นฐานที่ต่างกันส่งผลให้ความต้องการของผู้ปกครองแตกต่างกันด้วย ผู้ปกครองที่มีรายได้ดี มักจะมีเวลาและมีปัจจัยในการสนับสนุนในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยว่าเด็กควรได้รับการส่งเสริม การฝึก และการพัฒนาไปในทิศทางใดจึงจะเหมาะสมกับเวลาและพัฒนาการตามวัยของเด็กมีโอกาสนในการเรียกร้องและจัดหาโอกาสทางการศึกษาที่ดี ให้กับลูกหลานและไม่เคยละเลยโอกาสเหล่านั้น และจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองที่มีรายได้อยู่ในระดับมากกว่า 15,000 บาท โอกาสทางเศรษฐกิจ จึงเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดโอกาสทางการศึกษาคือต้องการให้มีการเตรียมความพร้อม และพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยพร้อมสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล ลาพูน. (2542) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองที่มีฐานะแตกต่างกันมีความต้องการในการดูแลเอาใจใส่

บุตรหลานแตกต่างกัน และสอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า มารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ย่อมจะมีเงินเตรียมสิ่งที่จำเป็นไว้ให้ลูกได้ดีกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี (วัชรภรณ์ พยัคฆ์เมธี, อ้างอิงจาก กานดา ณ ถลาง 2515:119)

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า สิ่งที่ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยจะเป็นเรื่องการอ่าน และการนับตัวเลข ซึ่งอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันบ้างตามระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ในเรื่องที่เกี่ยวกับจำนวน ตัวเลข การนับ และด้านทักษะพื้นฐานที่เกี่ยวกับการสังเกตเปรียบเทียบ การจำแนกแยกแยะ การรู้จักตำแหน่ง ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสถานศึกษา ควรพิจารณา ความต้องการของผู้ปกครอง ต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ให้มีความสำคัญกับการจัดสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มุ่งเน้นเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์และได้รับการพัฒนาทักษะในเรื่องที่เกี่ยวกับจำนวน และตัวเลข เด็กได้รับการจัดประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตประจำวัน และได้รับการเรียนคณิตศาสตร์ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีสื่อที่ทันสมัย และน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจให้เด็กอยากเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น มีการจัดบรรยากาศของการเรียนรู้ ให้เป็น บรรยากาศที่ไม่เคร่งเครียด อบอุ่น สนุกสนานเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก นอกจากนี้แล้ว ควรมีการจัดการศึกษา สำหรับผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อม การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครอง มีความเข้าใจที่ตรงกันและเข้าใจว่าเด็กปฐมวัยสามารถเรียนคณิตศาสตร์ได้ และเรียนได้โดยไม่เป็นการเร่งเรียนแต่เป็นการเรียนตามธรรมชาติของเด็ก เพื่อที่เด็กจะได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ที่ดี เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย และอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจที่ีระหว่างบ้านและโรงเรียน

2. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีความต้องการเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กแตกต่างกัน จึงเห็นว่าควรมีการจัด การศึกษาสำหรับผู้ปกครองขึ้นเพื่อให้ผู้ปกครองได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยที่เหมาะสม เพื่อผู้ปกครองจะได้เข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ว่าเด็กในระดับปฐมวัยสามารถเรียนรู้อะไรได้แค่ไหน อะไรที่จำเป็นต้องรู้และอะไรที่ยังไม่จำเป็นสำหรับเด็กในวัยอนุบาล ซึ่งผู้ปกครองยังมีความเข้าใจที่แตกต่างกันและมองกันคนละด้าน ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจเกี่ยวกับการเรียนแบบรายวิชาว่าเด็กปฐมวัยสามารถเรียนได้อย่างไรจึงจะไม่เป็นการเร่งเรียน และเด็กสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับตัวเด็กอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์ในโรงเรียน โดยอาศัย ความร่วมมือจากผู้ปกครอง
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยว่ามีผลต่อทักษะด้านอื่นอย่างไร เช่น ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการคิดเชื่อมโยง เป็นต้น
3. ควรมีการวิจัย เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ลาปูน. (2542) การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยอนุบาลเกี่ยวกับการจัดบริการดูแลเด็กก่อนอนุบาลในโรงเรียนสาธิตของสถาบันราชภัฏ. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤษดา ดันติผลาชีวะ. (2547). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอ็ดสัน เพรสโปรดักส์ จำกัด.
- (2542). การสอนแบบจิตปัญญา. กรุงเทพฯ: สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอ็ดสัน เพรสโปรดักส์ จำกัด.
- กฤษณา วงษาสันติ และคนอื่น ๆ. (2542). โครงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา. กลุ่มสถาบันราชภัฏตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ : เวิร์ดเวฟ เอ็ดดูเคชั่น
- กฤติกา ลีลาพตะ. (2544). การศึกษาความนิยมไทยและแนวทางในการเสริมสร้างความนิยมไทยของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร
- คนอง คนเล็ก. (2534) ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนและสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่. ปรินุญานิพนธ์ ก.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- จรรยา เสรฐบุญตร. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลภายในครอบครัว และอิทธิพลภายนอกครอบครัวต่อค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นหญิงในอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์. ปรินุญานิพนธ์ การศึกษาศุภบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จันทนา ดีพิงตน. (2536) ผลของการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย และการเล่นทั่วไปที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่มีความสามารถด้านสติปัญญาต่างกัน. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- จินตวิทย์ เกษมสุข. (2539). ทศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการนำเสนอวัฒนธรรมอเมริกันในภาพยนตร์โฆษณา. วิทยานิพนธ์ปรินุญามหาบัณฑิต. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544) เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทรงพร สุทธิธรรม. (2534) การศึกษาความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมการคลาไคลตนเองเป็นศูนย์กลาง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2537). *สังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา ประพุดกิจ. (2541) *คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย*. เพชรบุรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. (2529) *พฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุญเยี่ยม จิตรดอน. (2526) *คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2526.
- (2532) “การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างมโนคติทางคณิตศาสตร์”. เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตระดับปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2545) *ประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา (หน่วย 3) นนทบุรี*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์.
- (2521) *สถิติการศึกษา* กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. (2529) *พฤติกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประไพจิตร เนติศักดิ์. (2529) *การสอนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา*. ลำปาง ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูลำปาง.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2534). *เอกสารการสอนชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7 พิมพ์ครั้งที่ 9*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์.
- ประภาศรี กรโกวิท. (2539). *ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีประเภทบุคลากรประจำ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรรณี ช.เจนจิต. (2538) *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท คอมแพคท์พริ้นท์ จำกัด.
- พระราชบัญญัติการศึกษา. (2542) กรุงเทพฯ สำนักนายกรัฐมนตรี
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542) “การพัฒนาปัญหาหลายด้านเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย”. *การศึกษาปฐมวัย* 3 (1) : 33-35
- ไพฑูรย์ เครือแก้ว ณ ลำพูน. (2523). *ระบบค่านิยมสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: เลียงเชียงจงเจริญ.

- รัชนี้ สมประชา. (2533). *ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นน้ำ เล่นทราย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525) *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยา
- วรินทรา วัชรสิงห์. (2537) *หลักการและการออกแบบฝึกหัดทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กประถม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2542) *การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย*. สกลนคร : โปรแกรมวิชาการวัดผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร. (อัดสำเนา)
- วารุณี อัสวโกทิน.(2531) *ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มุ่งจัดการศึกษาโดยเน้นวิชาการในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วัชรารณ พยัคฆ์เมธี. (2546). *การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ในอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วัฒนา ศรีสัตย์วาจา. (2534). *จิตวิทยาทัศนคติ. ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- วรรณุช เสนิงส์ ณ อยู่ชยา. (2547). *ความต้องการของผู้ปกครองที่นับถือศาสนาอิสลามที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร.(2534). *ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ศึกษาธิการ กระทรวง. (2546) *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2528). *สังคมไทย:แนวทางวิจัยและพัฒนา*. ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. (2545) *การวัดและประเมินผลใหม่:เด็กปฐมวัย* กรุงเทพฯ : การศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2529) *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย:ตามแนวการเรียนรู้ภาษาอย่างธรรมชาติแบบองค์รวม*. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.. (2540) *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิดค้นแบบการเรียนรู้ ทางด้านหลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- , (2537) *แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.(2529). *วิทยาการกับการปลูกฝังและสร้างค่านิยม* . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุนทรื โคมิน และสนธิ สมัการ. (2522). รายงานการวิจัยเรื่อง *ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย: เครื่องมือในการสำรวจวัด*. สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุรัช ขวัญเมือง. (2522) *วิธีการสอน และการวัดผล วิชาคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตการพิมพ์.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533) *การสื่อสารกับสังคม. คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี มิตรสมหวัง. (2528). *สังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวัฒน์ วัฒนาวงศ์. (2538). *ค่านิยมที่พึงประสงค์กับความจำเป็นที่ต้องมีค่านิยมสมัย*. วารสารวัฒนธรรมไทย.32(7)18
- หรรษา นิลวิเชียร. (2537). *ปฐมวัยศึกษาหลักสูตรและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- อารี พันธุ์ณี. (2542) *การสร้างแบบจิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- อัญชลี แจ่มเจริญ. (2526) *วิธีสอนกลุ่มทักษะ “คณิตศาสตร์” (ระบบชุดการสอน)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทำปกและเจริญผล.
- เอื้องฟ้า สมบัติพานิช. (2533) *ผลการใช้เกมการแข่งขันเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลที่มีความพร้อมทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นเด็กเล็ก*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารอัดสำเนา
- Bloom.B.S. (1956). *Taxomy of educational objectives*. New York: David Mckay.
- Feather N. (1975). *Values in Education and Society*. New York:Free Press.
- Maslow. A. H. (1954). *Motivation and personality*. New York : Harper @ Row.
- Mondy. W.R. (1993). *Management Concept,Practices,and Skills*. Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Morrison. G. S. (1995). *Early Childhood Education Today*. Eaglewood Cliffs.N.J. : Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเรื่องความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

แบบสอบถามนี้ มีจุดประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กในระดับปฐมวัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน

แบบสอบถามนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่มีผลกระทบใด ๆ กับผู้ปกครองและเด็กที่อยู่ในความดูแลของผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้แต่อย่างใด ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบข้อคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริง โดยไม่เว้นข้อใด ข้อหนึ่งไว้ และกรุณาส่งกลับคืนเพื่อประโยชน์ของการวิจัย ต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ หรือสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดเพื่อสนับสนุนการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ระดับของความต้องการ

ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการมาก

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยหรือไม่ต้องการ

ตัวอย่างของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง O หรือเติมข้อความที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อตัวอย่าง * ท่านกับเด็กมีความเกี่ยวข้องกับในฐานะใด

- ☐ พ่อ-ลูก
- ☐ แม่-ลูก
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อคำถามที่ตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด เพียงช่องใดช่องหนึ่ง โดยมีระดับคำตอบไว้ 4 ระดับคือ

ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการมาก

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยหรือไม่ต้องการ

ข้อตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับความต้องการ			
		4	3	2	1
*	เด็กได้รับการเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย			/	

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง O หน้าข้อความที่ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับเด็กในฐานะใด

- ☐ พ่อหรือแม่
- ☐ ปู่ ย่า ตา ยาย
- ☐ ญาติ

2. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่านคือ

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

3. ฐานะทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อเดือนของท่าน

- ☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท
- ☐ 10,001 - 15,000 บาท
- ☐ มากกว่า 15,000 บาท

4. ท่านประกอบอาชีพ

- ☐ รับจ้าง/เกษตรกร
- ☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ☐ ธุรกิจส่วนตัว
- ☐ อื่น ๆ

6. ปัจจัยเสริมที่ทำให้ท่านต้องการให้เด็กเรียนคณิตศาสตร์

- ☐ เพื่อสอบแข่งขันเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- ☐ ต้องการให้ลูกเก่งคณิตศาสตร์ตั้งแต่ปฐมวัย
- ☐ เห็นคนอื่นส่งเสริมให้เรียนจึงส่งลูกเข้าเรียนด้วย
- ☐ มีสถาบันสอนคณิตศาสตร์ที่ง่าย และสะดวกในการสอนคณิตศาสตร์ เช่น คู่มือองค์ จินตคณิต

ตอนที่ 2 ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ด้านความพร้อมทางคณิตศาสตร์

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ			
		4	3	2	1
1	สามารถนับเลขได้				
2	สามารถรู้ค่าจำนวน				
3	สามารถเขียนตัวเลข				
4	สามารถบวกเลขได้อย่างน้อย 1 หลัก				
5	สามารถลบเลขได้อย่างน้อย 1 หลัก				
6	ความรู้ความสามารถเรื่องการลดลงและการเพิ่มขึ้น				
7	สามารถอ่านตัวเลขได้				
8	สามารถทอนเงินได้				
9	เด็กได้รับการทดสอบความรู้ทางคณิตศาสตร์อยู่เสมอ				
10	รู้จักเปรียบเทียบสิ่งของที่เหมือนกัน				
11	รู้จักเปรียบเทียบสิ่งของที่แตกต่างกัน				
12	สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลัง				
13	บอกรูปทรงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ได้				
14	มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน				
15	เข้าใจเกี่ยวกับระยะใกล้-ไกล				

2.2 ด้านทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

ข้อที่	ข้อความ ต้องการให้เด็กปฐมวัยสามารถ:	ระดับความต้องการ			
		4	3	2	1
1	บอกตำแหน่ง บน ล่าง หน้า หลัง นอก ใน				
2	จัดประเภท จำแนก แยกแยะ ได้				
3	รู้จักสัญลักษณ์ตัวเลข แทนค่าจำนวน				
4	รู้จักการวัดขนาดสั้น-ยาว				
5	สามารถเรียงลำดับ ขนาด				
6	สามารถเรียงลำดับ จำนวน หรือตัวเลข				
7	สามารถจับคู่สิ่งของที่เหมือนกัน หรือประเภท/ชนิด เดียวกัน				
8	ความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของสิ่งต่างๆ				
9	มีทักษะความเข้าใจเกี่ยวกับมิติสัมพันธ์				
10	มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเวลา				
11	มีทักษะด้านการสังเกต เปรียบเทียบ				
12	รู้จักความมาก น้อย เท่ากันของจำนวน				
13	นับเป็น				
14	มีทักษะด้านการคาดคะเน				
15	เข้าใจในเรื่องของทิศทาง				

2.3 ด้านการเสริมทักษะคณิตศาสตร์

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความต้องการ			
		4	3	2	1
1	ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นคณิตศาสตร์				
2	จัดครูสำหรับส่งเสริมความรู้ทางคณิตศาสตร์โดยเฉพาะ				
3	จัดการเรียนการสอนโดยใช้โปรแกรมฝึกคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย				
4	ต้องการให้สอดแทรกความรู้ทางคณิตศาสตร์ไว้ในทุกกิจกรรม				
5	ต้องการให้โรงเรียนจัดการสอนพิเศษคณิตศาสตร์				
6	ผู้ปกครองต้องการสอนพิเศษให้เด็กเองเมื่ออยู่ที่บ้าน				
7	ต้องการให้โรงเรียนจัดการบ้านเลขคณิต				
8	ต้องการให้โรงเรียนจัดโปรแกรมการสอนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กให้กับผู้ปกครอง				
9	ต้องการให้จัดการเรียนด้วยการใช้แบบฝึกคณิตศาสตร์				
10	ต้องการให้มีครูสอนคณิตศาสตร์แบบตัวต่อตัว				
11	ต้องการให้โรงเรียนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ แบบฝึกที่น่าสนใจมาใช้กับเด็ก				
12	ต้องการให้โรงเรียนสอนโดยใช้ชุดการสอนคณิตศาสตร์เบื้องต้นสำหรับเด็กที่เป็นที่นิยม				
13	ต้องการให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ด้วยการลงมือปฏิบัติ				
14	ต้องการให้ครูจัดบรรยากาศการเรียนคณิตศาสตร์ที่ไม่เคร่งเครียด				
15	ต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ทางคณิตศาสตร์				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ หรือสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัด เพื่อเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้
คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม การวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ข

บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์จิตรา ชนะกุล	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. อาจารย์เจดชัย แก้วกนก	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านโคกลาน จังหวัดสระแก้ว
3. อาจารย์สรวดี เพ็งศรีโคตร	ศึกษานิเทศน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2
4. อาจารย์จุลศักดิ์ สุขสบาย	อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ฝ่ายประถม กรุงเทพฯ
5. อาจารย์อัครชัย ใบกุหลาบ	อาจารย์กองบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
จังหวัดพิษณุโลก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตาราง 1 แสดงค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก		
	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3
1	.77	.77	.80
2	.83	.91	.78
3	.86	.86	.83
4	.78	.86	.80
5	.78	.86	.75
6	.81	.88	.70
7	.80	.86	.83
8	.66	.83	.62
9	.81	.84	.89
10	.79	.83	.81
11	.79	.84	.80
12	.79	.86	.76
13	.72	.81	.77
14	.80	.82	.68
15	.70	.83	.86
ค่าความเชื่อมั่น	.962	.975	.963

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = .98

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ- ชื่อสกุล	นางพิชญดา คำแก้ว
สถานที่เกิด	จังหวัดยะลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	77/189-2 หมู่บ้านพนมแลนค์ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 โทรศัพท์ (038) 520733 โทรสาร (038)520733 มือถือ 01-6425356 09-8131047
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านโคกลาน อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว 27180 ตำแหน่ง ครู
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	คบ. วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยครูยะลา จังหวัดยะลา
พ.ศ. 2548	กศ.ม สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร